

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Pohjoisen loiste! arjessa – Hyvinvoiva, osallistuva ja yhdenvertainen Oulu

Kaupunginvaltuusto 18.5.2026 (§ 6)

Sisällys

Hyvinvoinnin edistäminen on kaupungin tärkein tehtävä	3
Yksi kaupunki, yksi hyvinvoinnin edistämisen suunnitelma	4
Hyvä arki ja elämä Oulussa	5
Mitkä asiat vaikuttavat hyvinvointiin? Tavoitteena hyvä ja mielekäs elämä – nyt ja tulevaisuudessa	5
Agenda 2030 mukana hyvinvointisuunnitelmassa	6
Hyvinvointisuunnitelman valmistelu.....	7
Hyvinvointisuunnitelman valmistelun tausta-aineisto	8
Valmistelu laajassa sidosryhmäyhteistyössä	9
Pohjoisen loiste! arjessa - Hyvinvoiva, osallistuva ja yhdenvertainen Oulu	10
Painopisteen strategiset tavoitteet ikäryhmittäin.....	11
Hyvinvointitietoon pohjautuva tilannekuvajohtaminen.....	14
Hyvinvointisuunnitelman seurantamittarit.....	15
Yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö.....	18
Kotoutuminen ja maahanmuutto	20
Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja ihmisoikeudet	21
Osallisuus ja vuorovaikutus	22
Turvallisuus	23
Hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä vahvistava arki	24
Ehkäisevä päihdetyö	26
Kulttuurihyvinvointi	27
Sujuva arki ja varhainen tuki	28
Eri ikäisten hyvinvoinnin strategiset tavoitteet ja toimenpiteet.....	30
Lapset ja nuoret alle 18-vuotiaat.....	31
Nuoret aikuiset 18-29-vuotiaat.....	36
Työikäiset 30-65-vuotiaat	40
Ikäihmiset +65-vuotiaat	44

Hyvinvoinnin edistäminen on kaupungin tärkein tehtävä

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin tärkein tehtävä, joka sisältyy kaikkiin kaupungin tehtäviin. Kaupunki tarjoaa mahdollisuuksia aktiiviseen ja hyvinvoivaan elämään turvallisessa ja viihtyisässä elinympäristössä. Kaupunki huolehtii puhtaasta ja terveellisestä asuinympäristöstä sekä monipuolisista harrastusmahdollisuuksista.

Kaikki kaupungin vastuualueet luovat yhteistyössä asukkaille toimivia arjen ratkaisuja ja sujuvan elämän edellytyksiä. Asukkaiden hyvinvointi on yhteydessä koulutukseen, työllisyyteen, liikunta- ja kulttuuripalveluihin, kaavoitukseen, vesihuoltoon, ympäristön tilaan, liikennejärjestelyihin, viher- ja virkistysalueisiin sekä moniin muihin kaupungin hoitamiin tehtäviin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa, erityisesti hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa.

Kuva. Oulun kaupungin strateginen ohjausjärjestelmä 2026

Hyvinvointisuunnitelma on kaupunkistrategian toteuttamishjelma, jolla toimeenpannaan hyvinvoinnin edistämisen strategiset linjaukset. Hyvinvointisuunnitelma ohjaa yhteistä työtä asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointisuunnitelma on lakisääteinen asiakirja, joka laaditaan valtuustokausittain ja jonka kaupunginvaltuusto hyväksyy.

Hyvinvointisuunnitelman lisäksi hyvinvointia edistetään myös muiden strategisten toteuttamishelmien, kuten Sivistysohjelman, Kaupunkiympäristöohjelman, Ympäristöohjelman ja Elinkeino-ohjelman kautta. Kaikkien oululaisten hyvinvointia tuetaan myös Oulun kaupungin liikkumishjelmalla, rasminvastaisella toimenpideohjelmalla sekä lukutaitostrategialla.

Yksi kaupunki, yksi hyvinvoinnin edistämisen suunnitelma

Hyvinvointisuunnitelma kokoaa yhteen useita aiempia erillissuunnitelmia muodostaen kokonaisuuden, jolla tuetaan asukkaiden hyvinvointia eri elämänvaiheissa.

Hyvä arki ja elämä Oulussa

Mitkä asiat vaikuttavat hyvinvointiin? Tavoitteena hyvä ja mielekäs elämä – nyt ja tulevaisuudessa

Visio

Oulussa jokainen voi elää hyvää elämää kaikissa elämäntilanteissa. Hyvinvointia vahvistetaan yhteisöllisyydellä ja yhteisellä tekemisellä, turvallisilla arjen ympäristöillä, liikunnallisilla elämäntavoilla ja osaamisen jatkuvalla kehittämisellä.

Oulu loistaa kohtaamisten kaupunkina – paikkana, jossa kulttuuri, yhteisöllisyys, tasa-arvoisuus, luonto ja elinikäinen oppiminen kannattelevat oululaisten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja hyvinvointia.

Hyvinvointikäsitys on hyvinvointisuunnitelman viitekehys.

Agenda 2030 mukana hyvinvointisuunnitelmassa

Oulun kaupunki toteuttaa YK:n Agenda 2030 kestävä kehityksen toimintaohjelman tavoitteita osana kaupunkistrategiaa. Ensisijainen vastuu Agenda 2030:n toimeenpanosta on valtioilla. Tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan kuitenkin myös yksityisen sektorin, kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisten laajaa osallistumista.

Agenda 2030 pyrkii kestäväan kehitykseen niin talouden, ihmisten hyvinvoinnin kuin ympäristön kannalta. Toimintaohjelma sisältää suunnitelman toimeenpanon ja seurannan keinoista. Kestävä kehityksen tavoitteita on kaikkiaan 17. Periaatteena on, ettei ketään jätetä kehityksestä jälkeen.

Hyvinvointisuunnitelman eri-ikäisten tavoitteissa ja toimenpiteissä on näkyvillä Agenda 2030 toimintaohjelmaa kuvaava ikoni ja numero.

[Agenda 2030 kestävä kehityksen tavoitteet - Ulkoministeriö](#)

Hyvinvointisuunnitelman valmistelu

Hyvinvointisuunnitelman valmistelun tausta-aineisto

Hyvinvointisuunnitelman valmistelussa on hyödynnetty laajaa tietopohjaa, selvityksiä, työpajoja ja muita osallistumisen muotoja. Näiden avulla on muodostettu kaupunkitasoinen ja ikäryhmäkohtainen tilannekuva oululaisten hyvinvoinnin suuntaviivoista.

Aineistot:

Hyvinvointikertomus 2021–2025 sisältäen keskeiset indikaattorit, ikäryhmäkohtaiset analyysit ja johtopäätökset. Hyvinvointikertomus muodostaa toimeksiannon ja tilannekuvan hyvinvointisuunnitelmalle 2026–2029, jossa on kuvattu kaupunkitason sekä ikäryhmittäiset vahvuudet ja haasteet, mukaan lukien maahan muuttaneiden hyvinvointi.

Lisäksi aineistoa on täydennetty:

- Lapsiystävällinen kunta -nykytilan kartoitus sekä lasten ja nuorten näkemysten kartoittaminen.
- Kouluterveyskysely 2025, joka kuvaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin, turvallisuuden, elintapojen ja mielenterveyden kehitystä.
- Minun arkeni ja elämäni -kysely vuodelta 2024, jotka kohdistuivat nuoriin aikuisiin, työkäisiin ja 65 vuotta täyttäneisiin (arkinen jaksaminen, talous, ihmissuhteet, elintavat ja arjen haasteet).
- KAPA (Kaupunki- ja kuntapalvelut tutkimus) 2024 -lisäkysymykset: kaupunkitasoiset hyvinvointia ja terveyttä koskevat lisäkyselyt vuodelta 2024, jotka tarkastelevat koettua hyvinvointia, terveyttä, liikkumista, yksinäisyyttä ja osallistumista.
- Zekki/ZekkiPro, Sosiaalisen vahvistamisen Sovari-kyselyn vastaukset ja Harrastamisen Suomen malli -aineistot (lasten ja nuorten osallisuus, hyvinvointi ja harrastukset).
- Päihdetilannekartoitus 2025.
- Toimintaympäristöanalyysi talousarviovalmistelua varten vuodelle 2026, joka sisältää väestöön, talouteen ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvät tarkastelut, kuten väestön ikääntymisen, talouden kestävyysaasteet sekä ilmasto- ja turvallisuuskysymykset.
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus (julkinen) sekä siihen liittyvät teematietopakettit (ei julkinen).

Valmistelu laajassa sidosryhmäyhteistyössä

Hyvinvointisuunnitelma on valmisteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä vuosina 2025–2026. Valmistelun kokonaisuudesta vastasi hyvinvoinnin edistämisen tiimi, joka koordinoi prosessia yhteistyössä kaupungin eri vastuualueiden kanssa. Työhön osallistui laaja joukko toimijoita, kuten järjestöjä, vaikuttamistoimielimiä, paikallisyhteisöjä, asiantuntijaverkostoja ja poliittisia toimielimiä. Valmisteluun osallistui yhteensä lähes 400 eri ikäryhmiä edustavaa henkilöä.

Osallistumisen tavoitteena oli varmistaa, että suunnitelma perustuu monipuoliseen ja ajantasaiseen tietoon sekä kuntalaisten, järjestöjen ja

asiantuntijoiden kokemuksiin hyvinvoinnin nykytilasta ja kehittämistarpeista. Osallistuminen toteutettiin työpajoina, keskustelutilaisuuksina, asiantuntijakuulemisina sekä erilaisten tapahtumien ja tilaisuuksien yhteydessä. Laaja sidosryhmäosallistuminen on vahvistanut suunnitelman tietopohjaa ja mahdollistanut eri väestöryhmien näkökulmien huomioimisen ihmislähtöisesti.

Hyvinvointisuunnitelman valmisteluun osallistuneet tahot on koottu taulukkoon.

Sivistys- ja kulttuuripalvelut	Vastuualueet poikkileikkaavat työryhmät	Muut kaupungin toimialat	3. Sektori ja hyvinvointialue	Tilaisuudet ja tapahtumat	Lautakunnat	Vaikuttamistoimielimet
<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Liikuntapalvelut Varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut Nuorisopalvelut Lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus Kulttuuripalvelut Lapsiystävällinen kunta (jatkoksa LYK) koordinaatioryhmä Yhteiset palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointisuunnitelman prosessityöryhmä Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus- työryhmä Osallisuus ja vuorovaikutus -työryhmä Osallisuustiimi Segregaatiota ennaltaehkäisevä avaintyöryhmä Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä Maahanmuuton ohjausryhmä 	<ul style="list-style-type: none"> Business Oulu/ Työllisyyspalvelut Konsernihallinto Kaupunkiympäristöpalvelut: Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut Rakennusvalvonta Oulun seudun ympäristötoimi Oulun vesi liikelaitos 	<ul style="list-style-type: none"> Järjestöt, yhdistykset, urheiluseurat, seurakunta ja muut 3. sektorin toimijat Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde) Kyläneuvosto ja yhteisötilat 	<ul style="list-style-type: none"> Hyte-ekosysteemi (moniammatillinen työryhmä) Nuorten Foorumi Ilon Päivä Kansalaisjärjestöakatemia Useita muita tilaisuuksia, joissa on kerätty koetusta hyvinvoinnista tietoa 	<ul style="list-style-type: none"> Sivistyslautakunta Hyvinvointi-, kulttuuri- ja liikuntalautakunta Yhdyskuntalautakunta 	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisovaltuusto Vanhusneuvosto Vammaisneuvosto Maahanmuuttajaneuvosto

Kaupunkistrategiasta hyvinvointisuunnitelman painopisteisiin ja tavoitteisiin

Pohjoisen loiste! arjessa - Hyvinvoiva, osallistuva ja yhdenvertainen Oulu

Hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 on Oulun kaupunginvaltuuston hyväksymä koko kaupunkia koskeva ohjelma, joka suuntaa ja priorisoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä valtuustokaudella. Suunnitelma tukee Oulu 2035 -kaupunkistrategian toimeenpanoa sekä kytkeytyy talousarvion ja toiminnan suunnitteluun.

Yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö

Oulussa eri-ikäiset ja -taustaiset asukkaat kokevat kuuluvansa joukkoon ja tulevansa kuulluiksi. Kaupunginosat, kylät, kaupunkikeskusta ja digitaaliset ympäristöt tarjoavat turvallisia, esteettömiä ja viihtyisiä ympäristöjä, joissa on tilaa kohdata muita ja rakentaa omaa arkea.

Hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä vahvistava arki

Oulussa eri elämäntilanteissa olevilla ihmisillä on mahdollisuus arkeen, joka vahvistaa heidän hyvinvointiaan, jaksamistaan ja toimintakykyään. Hyvät elintavat, mielen tasapainoa tukevat teot, kulttuuri- ja luontohyvinvointi, yksinäisyyden lieventyminen, hyvä lukutaito, elinikäinen oppiminen ja mielekäs tekeminen ovat osa tavallista arkea.

Sujuva arki ja varhainen tuki

Oulussa arjen perusasiat – asuminen, taloudellinen hyvinvointi, opiskelu, työ ja palvelut – sujuvat eri elämäntilanteissa. Kun elämässä tulee vastaan muutoksia tai huolia, tukea ja palveluja on mahdollista saada ajoissa, helposti ja ihmislähtöisesti.

Painopisteen strategiset tavoitteet ikäryhmittäin

Yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö

Kaupungissa turvataan jokaisen asukkaan turvallinen arki, kuulluksi tuleminen ja yhteenkuuluvuus ihmis-oikeuksia, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kunnioittaen. Osallisuutta vahvistetaan arjen ympäristöissä ja palveluissa, ja fyysiset sekä digitaaliset tilat suunnitellaan turvallisiksi, esteettömiksi ja saavutettaviksi. Sujuvaa arkea tukevat laadukas elinympäristö, toimiva palveluverkko ja matalan kynnyksen kohtaamis- ja harrastusmahdollisuudet. Syrjinnän, rasmin, häirinnän ja väkivallan ehkäisy sekä luottamuksen ja moninaisuuden vahvistaminen ovat keskeisiä, ja alueellinen vaikuttaminen toteutuu monipuolisten osallisuusmahdollisuuksien ja pitkäjänteisen yhteistyön kautta.

Sisältää läpileikkaavina teemoina hyvinvointisuunnitelmaan yhdistyneet ohjelmat:

- Kotoutuminen ja maahanmuutto
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo, ihmisoikeudet
- Osallisuus
- Turvallisuus

Lapset ja nuoret alle 18 vuotta

1. Lasten ja nuorten palveluissa ja toiminnoissa on tunnistettu ja otettu väkivalta systemaattisesti puheeksi sekä ohjattu väkivallan eri osapuolet avun ja tuen piiriin.
2. Jokaisella lapsella on taustasta ja asuin-alueesta riippumatta yhdenvertaiset mahdollisuudet turvalliseen arkeen, osallisuuden sekä omaan kieleensä ja kulttuuriinsa.
3. Lasten ja nuorten osallisuus on vahvistunut, he kokevat kuuluvansa joukkoon ja tulleen kuulluksi.
4. Jokainen lapsi ja nuori tuntee omat oikeutensa ja velvollisuutensa.

Nuoret aikuiset

1. Nuoret aikuiset kokevat osallisuutta, voivat vaikuttaa elinympäristöönsä ja yhteisöllisyyden tunne vahvistuu.
2. Nuorilla aikuisilla on mahdollisuus turvalliseen ja kohtuuhintaiseen asumiseen.
3. Nuoret aikuiset kokevat fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ympäristön turvallisiksi.

Työikäiset

1. Työikäiset kokevat tulevansa kuulluksi, heillä on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa sekä he kuuluvat eri yhteisöihin.
2. Oululaiset työikäiset kokevat tulevansa kohdatuksi yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti sekä palvelut ovat heille saavutettavia. Erityistä huomiota kiinnitetään heikommassa asemassa ja syrjäytymisvaarassa oleviin työikäisiin.
3. Työikäiset kokevat fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ympäristönsä turvallisiksi.

Ikäihmiset

1. Ikäihmiset voivat elää turvallisesti ja esteettömästi omassa elinympäristössään.
2. Kaupunki kehittyy ikäystävällisesti muuttuva väestörakenne huomioiden.

Painopisteen strategiset tavoitteet ikäryhmittäin

Hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä vahvistava arki

Oulussa hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä vahvistava arki rakentuu arjen valinnoista ja ympäristöistä, jotka tukevat ihmisten jaksamista ja mahdollisuuksia vaikuttaa omaan elämäänsä eri elämänvaiheissa. Mielen hyvinvointia, terveellisiä elintapoja, kulttuurihyvinvointia, liikkumista sekä monilukutaitoa ja digitaalista turvallisuutta vahvistetaan osana jokapäiväistä elämää. Liikkuminen nähdään luontevana osana arkea, ja sitä tukevat helposti saavutettavat mahdollisuudet, toimiva ympäristö ja istumisen vähentäminen. Oulun kaupungin liikkuohjelma (hyväksytty 9.3.2026) kokoaa kaikkien toimialojen toimet aktiivisen elämäntavan edistämiseksi ja liikunta- ja liikkumisvaikutusten arvioinnin hyödyntämiseksi. Luonto, lähiviherialueet ja vesistöt täydentävät kokonaisuutta edistäen palautumista, liikkumista ja mielen hyvinvointia luontopositiivisessa kaupungissa.

Sisältää läpileikkaavina teemoina hyvinvointisuunnitelmaan yhdistyneet ohjelmat:

- Ehkäisevä päihdetyö
- Kulttuurihyvinvointi

Lapset ja nuoret alle 18 vuotta

1. Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi vahvistuu ja he saavat tarvitsevansa tuen varhain ja viiveettä. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on toimivaa ja koordinoitua.
2. Lasten ja nuorten hyvinvointi vahvistuu terveellisten elintapojen, tasapainoisen ruokavalion, riittävän levon, liikkumisen ja muiden hyvinvointia tukevien arjen valintojen myötä.

Nuoret aikuiset

1. Nuorten aikuisten arjenhallinta, jaksaminen ja mielenterveys vahvistuvat, avun piiriin hakeutumisen kynnyks madaltuu sekä yksinäisyys ja sosiaalinen eristäytyminen vähenevät.
2. Nuorten ongelmallinen päihteidenkäyttö ja rahapelaaminen vähenee.
3. Terveelliset elintavat vahvistavat fyysistä toimintakykyä, ja ravitsemus, uni sekä palautuminen tukevat työ- ja opiskelukykyä.

Työikäiset

1. Työikäisten fyysinen hyvinvointi ja terveelliset elintavat paranevat.
2. Työikäisten ongelmallinen päihteidenkäyttö ja rahapelaaminen vähenee.
3. Työikäisten mielenterveys, psyykinen hyvinvointi ja arjenhallinta vahvistuvat.
4. Työikäisten yksinäisyys ja osattomuus vähenevät. Työikäisille on mielekästä harrastus- ja kulttuuritoimintaa.

Ikäihmiset

1. Ikäihmisten aktiivinen elämäntapa ja terveelliset elintavat vahvistuvat.
2. Ikäihmisten mielen hyvinvointi vahvistuu ja yksinäisyys vähenee.
3. Ikäihmisten kokonaisvaltaista hyvinvointia vahvistetaan kulttuurin ja taiteen keinoin.

Painopisteen strategiset tavoitteet ikäryhmittäin

Sujuva arki ja varhainen tuki

Painopiste kokoaa kaupungin, hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden kumppaneiden yhteistyön, jonka tavoitteena on tukea arjen toimivuutta ja vastata huoliin ajoissa eri elämäntilanteissa. Kokonaisuus perustuu ennaltaehkäisevään työhön, selkeisiin toimintamalleihin ja jaettuun vastuuseen sekä kytkeytyy Hyvän kasvun visio 2030 -suuntaan, lukutaitostrategiaan ja maakunta-ohjelmaan. Arkea tuetaan käytännön ratkaisuilla, kuten elämäntilanteiden ympärille rakennetuilla palveluilla, Oulu10-asioinnilla, digitaalisilla palveluilla ja Prikka-keskuksen koordinoimalla ruoka-avulla. Varhaisen tuen avulla huoliin pyritään tarttumaan ajoissa, jotta arjen perusasiat toimivat ja kukaan ei jää yksin tai ilman tarvitsemaansa tukea.

Lapset ja nuoret alle 18 vuotta

1. Lapsiperheköyhyyttä ja eriarvoisuutta on ehkäisty vahvistamalla tavoitteellista ja pitkäjänteistä yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Lisäksi on edistetty maksuttomia ja saavutettavia harrastus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintoja.
2. Kunnan toiminnan suunnittelussa on huomioitu haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja perheiden näkökulma.
3. Kaupunkiympäristöä on suunniteltu, kehitetty ja rakennettu lasten ja nuorten näkemyksiä huomioon ottaen.

Nuoret aikuiset

1. Nuorten aikuisten opinto-, työelämä- ja talousvalmiudet vahvistuvat sekä heidän tulevaisuususkonsa lisääntyä.
2. Nuorten aikuisten tuen tarpeet tunnistetaan varhain, ja palvelut muodostavat helposti saavutettavan, sujuvasti yhteensovitetun kokonaisuuden.

Työikäiset

1. Ehkäistään oululaisten työikäisten taloudelliseen tilanteeseen ja asumiseen liittyvää kuormitusta. Vähennetään ylivelkaantumista, asunnottomuutta ja ylisukupolvista huono-osaisuutta.
2. Edistetään työikäisten mahdollisuuksia työllistyä ja työelämävalmiuksia sekä vahvistetaan elinikäistä oppimista.
3. Vahvistetaan työikäisten digitaalisia taitoja ja tietoturvaosaamista.

Ikäihmiset

1. Ikäihmisten osallisuutta vahvistetaan tarjoamalla monipuolisia mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa.
2. Vahvistetaan ikäihmisten elinikäisen oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuksia osana aktiivista arkea sekä tuetaan ikäihmisten digiosallisuutta ja -valmiuksia.
3. Ikäihmisille ja erityisryhmille turvataan riittävät lähipalvelut sekä ohjaus- ja neuvontapalvelut.

Hyvinvointitietoon pohjautuva tilannekuvajohtaminen

Suunnitelmallinen hyvinvoinnin edistäminen pohjautuu tietoon. Hyvinvointitietoon perustuva tiedolla johtaminen ohjaa kohdentamaan tukea ajoissa, kehittämään paikallisia ja vaikuttavia ratkaisuja sekä vahvistamaan arkea tukevia rakenteita.

Hyvinvointisuunnitelman seurantamittarit:

HYTE-kertoimen indikaattorit ja TEAviisareiden pisteet

HYTE-kerroin	2022	2023	2024	2025
HYTE-kerroin, 0–100	69	70	63	66
HYTE-kerroin euroa / asukas	19,5	19,6	19,5	20,2
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	4092,6	4159,6	4187,2	4355,5
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo	86	86	83	83
Tulosindikaattoreiden keskiarvo	52	53	43	48

HYTE-kerroin on valtionosuusjärjestelmän kannustin, jonka perusteella kunnille myönnetään lisärahoitusta sen mukaan, kuinka tuloksellisesti ne edistävät asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Rahoitus on kunnille yleiskatteellista (ei korva-merkittyyä), joten kunta voi kohdentaa sen omien tarpeidensa mukaisesti. HYTE-kertoimen pistemäärä muodostuu valtakunnallisista prosessi-indikaattoreista (johtamisen ja toiminnan rakenteet ja käytännöt) sekä tulosindikaattoreista (väestön hyvinvoinnin kehitys).

TEAviisari -yhteispisteet	2021	2023	2025
Kuntajohto	85	93	95
Peruskoulut	64	64	ei vielä päivittynyt
Liikunta	88	89	86
Kulttuuri	76	80	95
Terveydenedistämisasiivisyys kunnassa -yhteispisteet	78	81	81

TEAviisari on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämä valtakunnallinen seuranta- ja vertailutietojärjestelmä, joka kuvaa kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa. Oulussa TEAviisarin yhteispisteet osoittavat selkeää myönteistä kehitystä erityisesti kuntajohdon ja kulttuurin osalta, jotka ovat nousseet erinomaiselle tasolle. Liikunnan osalta lähtötaso on ollut korkea, kun taas peruskoulujen osalta kehitys on pysynyt ennallaan. Kaikki neljä indikaattoria yhdistävä Terveydenedistämisasiivisyys kunnassa -yhteispistemäärä on valtuustokauden aikana noussut.

HYTE-kertoimeen vaikuttavat prosessi- ja tulosindikaattorit

Prosessi-indikaattorit (TEAvisari), 0-100 pistettä		
Kuntajohto (tiedonkeruu parittomina vuosina)	2023	2025
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista.	100	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista.	100	100
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen.	100	100
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.	100	100
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja.	100	100
Peruskoulut (tiedonkeruu parittomina vuosina)	2021	2023
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä.	40	0
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit.	92	86
Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus tehdään peruskouluissa kolmen vuoden välein, % kunnan kouluista.	84	89
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa.	78	75
Liikunta (tiedonkeruu parillisina vuosina)	2023	2025
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa.	100	100
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen.	0	0
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille.	100	100
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin.	100	100
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä.	100	100
Kulttuuri (tiedonkeruu parittomina vuosina)	2023	2025
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä (Onko kunnalla käytössä jokin pysyvä käytäntö, jolla kunta järjestää tai tukee taloudellisesti kulttuurin osallistumisen kynnyksiä madaltavaa vertaistoimintaa (esim. kulttuuriluotsi tai -kaveritoimintaa)?)	100	100

Tulosindikaattorit	2023	2024	2025	THL tavoitetaso
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely).	28,5 %	28,5 %	22,5 %	5 %
Ylipaino, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely).	14,3 %	14,3 %	Indikaattoria ei enää päivitetä	5 %
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä.	5,7 %	5,3 %	-	5 %
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä.	2,0 %	1,9 %	-	0,5 %
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä.	6,5 %	6,4 %	-	5 %
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000vastaavan ikäiseen henkilöön.	332,6	348,5	-	Max. 230 hoitajaksoa

HYTE-kerroin koostuu prosessi- ja tulosindikaattoreista. Nykytilannetta kuvaavat prosessi-indikaattorit kerätään THL:n TEAviisari-kyselylomakkeilla johtavilta viranhaltijoilta. Tulosindikaattorit taas kuvaavat kunta-laisten terveyttä ja hyvinvointia, ja ne saadaan valtakunnallisista kyselyistä sekä tilastotiedoista.

Prosessi-indikaattorit: Kuntajohdon pisteet ovat kaikilla osa-alueilla erinomaiset. Peruskoulujen osalta Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuosituksen noudattaminen osio on saanut 0 pistettä, ja muut osiot sijoittuvat hyvälle tasolle. Liikunta-vastuualueen pisteet ovat erinomaiset liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen koolle kutsumista lukuun ottamatta. Kulttuurin vastuualueen pisteet ovat erinomaisella tasolla.

Tulosindikaattorit: Kouluterveyskyselyn indikaattoreissa on positiivista kehitystä, tosin tulokset ovat vielä kaukana 5 % tavoitetasosta. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuudessa ollaan jo lähellä tavoitetasoa. Työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuus on tasaisessa laskussa. Toimeentulotukea saaneiden osalta THL:n tavoitetasoon on vielä matkaa. Ikäihmisillä kaatumisiin liittyvät hoitajakset ovat lisääntyneet.

Yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö

Yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö Oulussa tarkoittaa kokonaisuutta, jossa jokainen asukas voi elää arkeaan turvallisesti, tulla kuulluksi ja tuntea kuuluvansa joukkoon – arki on perheystävällistä eri elämäntilanteissa. Tämä ympäristö rakentuu ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisesta. Asukkaiden osallisuutta vahvistetaan kaikissa arjen toimintaympäristöissä varhaiskasvatuksesta ja kouluista työelämään, vapaa-aikaan, palveluihin ja digitaalisiin ympäristöihin.

Oulussa fyysiset, sosiaaliset ja digitaaliset tilat suunnitellaan turvallisiksi, esteettömiksi ja saavutettaviksi. Ne tarjoavat mahdollisuuksia kohdata, osallistua, vaikuttaa ja rakentaa elämää mielekkäällä tavalla. Esimerkiksi kirjasto on turvallinen tila ja tarjoaa maksuttomia kohtaamis- ja harraste-tiloja kuntalaisille. Hyvinvointia vahvistetaan myös kehittämällä monipuolisia viheralueita, lähiliikuntapaikkoja ja toimivaa palveluverkkoa, jotka tukevat asukkaiden omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä arjessa.

Turvallisuuden tunne syntyy laadukkaasta elinympäristöstä sekä palveluista ja kohtaamispaikoista, jotka edistävät luottamusta, moninaisuuden kunnioittamista ja syrjimättömyyttä. Kaupunki vahvistaa yhteisöllisyyttä arjen vuorovaikutuksessa: jokainen oululainen saa tukea, ketään ei jätetä yksin ja yksinäisyyttä ehkäistään suunnitelmallisesti. Myönteisiä väestösuhteita vahvistetaan lisäämällä kohtauksia, osallisuuden mahdollisuuksia sekä yhteistä ymmärrystä eri taustoista tulevien asukkaiden välillä.

Yhteisöllinen ja turvallinen Oulu edellyttää myös rasismien ja syrjinnän vastaista työtä, joka on osa kaupungin läpileikkaavia toimintaperiaatteita. Kaupunki ehkäisee aktiivisesti rasismia, häirintää ja syrjintää kaikissa palveluissa sekä varmistaa kulttuurisesti sensitiiviset, monikieliset ja saavutettavat toimintatavat. Sukupuolten tasa-arvo sekä sukupuolen ja

perhe-elämän moninaisuus huomioidaan päätöksenteossa ja palveluissa. Digitaalinen turvallisuus varmistaa, että sähköiset ympäristöt ovat aidosti turvallisia ja kaikkien saavutettavissa.

Alueellinen osallisuus on keskeinen osa yhteisöllistä ja turvallista ympäristöä. Oulussa on mahdollisuus vaikuttaa oman kaupunginosansa ja lähiympäristönsä kehittämiseen esimerkiksi asukastoiminnan, yhteisötilojen, kyläyhdistysten, alueellisten toimijaverkostojen, osallistuvan budjetoinnin, työpajojen ja digitaalisten vaikuttamiskanavien kautta. Oululaiset voivat harrastaa ja opiskella Oulu-opiston yli sadassa toimipisteessä, ja lisäksi liikuntapalvelut sekä kirjastot tarjoavat monipuolisia osallisuutta lisääviä mahdollisuuksia. Alueellinen osallisuus vahvistaa paikallisia yhteisöjä, lisää arjen turvallisuutta, edistää tuttuutta ja ehkäisee yksinäisyyttä sekä tuo esiin kunkin alueen omat tarpeet ja voimavarat.

Turvallisuus kattaa myös sosiaalisen turvallisuuden. Väkivallan, häirinnän ja syrjinnän ehkäisy on systemaattista, ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn panostetaan vahvistamalla turvataitoja, tunnistamalla väkivaltaa varhain sekä ohjaamalla sekä väkivaltaa kokeneet että väkivaltaa tehneet oikea-aikaisen tuen piiriin. Kaupunki varmistaa, että ammattilaisilla on osaaminen ja rakenteet puuttua turvallisuutta heikentäviin ilmiöihin.

Yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö syntyy laajassa ja pitkäjänteisessä kumppanuudessa: kaupungin, hyvinvointialueen, järjestöjen, oppilaitosten, yritysten, yhteisöjen ja asukkaiden yhteistyönä. Oulu rakentuu ympäristöksi, jossa jokainen voi luottaa siihen, että arki on sujuvaa ja turvallista – ja jossa jokainen oululainen on arvostettu ja tärkeä osa yhteistä kaupunkia.

Kotoutuminen ja maahanmuutto -läpileikkaava teema Vastuutahot: Työllisyyspalvelut yhdessä sivistys- ja kulttuuripalveluiden sekä erityisesti hyvinvoinnin edistämisen palveluiden kanssa. Hyvinvointisuunnitelmassa täydennetään [Oulun kaupungin kotoutumishjelma 2025](#) asiakirjaa.

Kotoutuminen tarkoittaa prosessia, jossa maahanmuuttanut henkilö oppii kielen, löytää paikkansa yhteiskunnassa ja osallistuu sen toimintaan yhdenvertaisena jäsenenä. Kotoutuminen on keskeinen osa yhteisöllistä ja turvallista Oulua.

Maahanmuuttaneiden kiinnittymistä paikallisiin yhteisöihin, koulutukseen, työhön, osallisuuteen ja hyvinvointiin tuetaan. Lisäksi maahanmuuttaneille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua, vaikuttaa ja kohdata muita asukkaita sekä alueellisesti että digitaalisesti.

Kaupungin monialainen palvelujärjestelmä tukee maahanmuuttajien kiinnittymistä yhteiskuntaan tarjoamalla neuvontaa, ohjausta, monikielistä viestintää ja sujuvia palvelupolkuja yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään työelämän ulkopuolella oleviin, uusiin tulijoihin ja perheisiin, joilla on tarvetta kotoutumista tukevaan ohjaukseen ja neuvontaan.

Maahanmuuttaneiden hyvinvointia, osallisuutta ja kotoutumista edistetään laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, jotta jokainen voi kokea olevansa arvostettu, turvassa ja osa yhteisöä taustastaan riippumatta.

Strategiset kaupunkitasoiset tavoitteet ja toimenpiteet

1. Maahanmuuttaneet kiinnittyvät yhdenvertaisesti arjen ympäristöihin, palveluihin ja paikallisiin yhteisöihin.

- Vahvistetaan monialaista kotoutumisen palvelujärjestelmää (International House Oulu, kaupungin ja hyvinvointialueen yhteiset ohjaus- ja neuvontapalvelut).
- Kehitetään sujuvia kieli-, koulutus- ja työllisyyspolkuja sekä arjen tukea erityisesti vastasaapuneille, opiskelijoille, vastavalmistuneille, työelämän ulkopuolella oleville ja perheille.

2. Maahanmuuttaneiden osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet vahvistuvat ja yksinäisyys vähenee kaikissa ikäryhmissä.

- Vahvistetaan alueellista osallisuutta kehittämällä yhteisötiloja avoimina kohtaamispaikkoina, jotka tukevat yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutusta.
- Parannetaan maahanmuuttaneiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehittämällä rakenteita, foorumeita sekä monikielisiä ja saavutettavia osallistumiskanavia ja viestintää.
- Tuetaan järjestöjen, yhteisöjen sekä vertais- ja ryhmätoiminnan edellytyksiä osallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

3. Rasismia ja syrjintää torjutaan systemaattisesti, ja myönteiset väestösuhteet vahvistuvat.

- Toteutetaan rasisminvastainen toimenpideohjelma ja integroidaan rasisminvastainen työ kaikkiin palveluihin.
- Tuetaan vuorovaikutusta ja yhteisiä tapahtumia eri väestöryhmien välillä.

4. Maahanmuuttaneilla on selkeät ja saavutettavat koulutus-, työllisyys- ja yrittäjäybspolut.

- Lisätään kielitietoista opinto-ohjausta, osaamisen tunnistamista ja täydennyskoulutuspolkuja maahan muuttaneille.
- Vahvistetaan osaamisen tunnistamista, palveluohjausta ja työelämäyhteyksiä sekä poistetaan koulutukseen, työllistymiseen ja yrittäjyyteen liittyviä esteitä monialaisessa yhteistyössä.
- Vahvistetaan työelämävalmiuksia, yritysneuvontaa ja työllistymistä tukevia kokeiluja sekä tuetaan työnantajia syrjimättömissä ja yhdenvertaisissa rekrytointikäytännöissä.

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja ihmisoikeudet -läpileikkaava teema Vastuutahot: Konsernihallinto yhdessä toimialojen ja liikelaitosten kanssa.

Oulun kaupunki perustaa toimintansa ihmisoikeuksiin, yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, jotka ovat lakisääteisiä veloitteita ja ohjaavat kaikkea päätöksentekoa ja palvelujen kehittämistä. Ihmisoikeudet kuuluvat kaikille ja ne turvaavat ihmisarvon, vapauden ja turvallisuuden. Kaupunki varmistaa turvalliset, saavutettavat ja syrjimättömät palvelut ja arkiympäristöt.

Yhdenvertaisuus tarkoittaa kaikkien samanarvoista ja oikeudenmukaista kohtelua ilman syrjintää. Sitä edistetään huomioimalla eri ikä- ja väestöryhmien tarpeet, vahvistamalla turvallisia ympäristöjä, ehkäisemällä syrjintää ja tekemällä monialaista yhteistyötä Pohteen, oppilaitosten, järjestöjen ja yhteisöjen kanssa.

Tasa-arvo tarkoittaa yhtäläisiä mahdollisuuksia hyvinvointiin, osallistumiseen ja turvalliseen elämään sukupuolesta riippumatta. Kaupunki huomioi sukupuolen moninaisuuden ja purkaa eriarvoistavia rakenteita. Lähisuhdeväkivalta on vakava ihmisoikeus- ja yhdenvertaisuuskysymys, ja kaupunki kehittää palveluja sen ehkäisyyn, tunnistamiseen ja avun saatavuuden varmistamiseen yhteistyössä.

Hyvinvointityö perustuu rohkeuteen, reiluuteen ja vastuullisuuteen. Yhteisöllisyys, monimuotoisuus ja kunnioitus luovat perustan arjelle, jossa ihmisoikeudet, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo toteutuvat eikä rasismille, syrjinnälle tai epäasialliselle kohtelulle ole sijaa.

Strategiset kaupunkitasoiset tavoitteet ja toimenpiteet

1. Edistämme yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassamme.

- Otetaan käyttöön ihmisoikeus-, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoaikutusten arviointi keskeisessä päätöksenteossa ja palvelujen kehittämisessä sekä tuetaan sen toteutusta ohjeilla, koulutuksilla ja käytännön työkaluilla.
- Varmistetaan erityisryhmien yhdenvertaiset oikeudet ja osallisuus huomioimalla esteettömyys ja saavutettavuus päätöksenteossa, palveluissa ja kaupunkiympäristön kehittämisessä.

2. Palvelut ovat syrjimättömiä, saavutettavia ja turvallisia kaikille asukkaille riippumatta taustasta, elämäntilanteesta tai henkilökohtaisista ominaisuuksista.

- Edistetään palvelujen saavutettavuutta poistamalla kielellisiä, digitaalisia ja fyysisiä esteitä sekä kehittämällä selkokielistä, monikielistä ja saavutettavaa viestintää koko kaupungin palveluissa.
- Varmistetaan, että palvelut tukevat turvallisuutta ja luottamusta erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville.

3. Edistämme sukupuolten tasa-arvoa ja huomioimme sukupuolen moninaisuuden päätöksenteossa, palveluissa ja kaupungin toiminnassa.

- Edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja huomioidaan sukupuolen moninaisuus palveluissa, viestinnässä ja toimintamalleissa.
- Varmistetaan, etteivät palvelut, päätökset tai käytännöt vahvista syrjiviä rakenteita tai sukupuolittuneita eroja.

4. Vahvistamme turvallista arkea ehkäisemällä lähisuhdeväkivaltaa ja varmistamalla varhaisen tunnistamisen, puuttumisen ja tuen rakenteet.

- Yhtenäistetään lähisuhdeväkivallan tunnistamisen, puheeksioton ja puuttumisen toimintamallit koko kaupungin palveluissa sisältäen ammattilaisten koulutukset ja selkeät toimintaohjeet yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.
- Huolehditaan siitä, että väkivaltaa kokeneet ja väkivaltaa tehneet ohjautuvat oikea-aikaisen ja luottamuksellisen tuen piiriin yhteistyössä hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa.
- Viestimme johdonmukaisesti väkivallan nollatoleranssista ja avun saatavuudesta yhdessä hyvinvointialueen ja sidosryhmien kanssa.

Kaupunkitasoinen toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden työryhmä sekä sivistys- ja kulttuuripalveluiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvotiimi seuraa ja arvioi sekä raportoi toteutumisesta vuosittain osana lakisääteistä hyvinvointisuunnitelman raporttia.

Osallisuus ja vuorovaikutus -läpileikkaava teema Vastuutahot: Kaupunkitasoinen osallisuus ja vuorovaikutussuunnitelman työryhmä, Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja toiminnallisen tasa-arvon ohjausryhmä sekä Sivistys- ja kulttuuripalveluiden osallisuuden tiimi seuraa, arvioi ja raportoi toteutumisesta vuosittain osana lakisääteistä hyvinvointisuunnitelman raporttia.

Osallisuus tarkoittaa, että jokaisella oululaisella on aito, vaikuttava ja helposti saavutettava mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa kaupungin toimintaan ja päätöksentekoon sekä oman arjen, palvelujen ja kaupunkiympäristön kehittämiseen. Osallisuus ja vuorovaikutus ovat kaupungin lakisääteisiä tehtäviä, joita toteutetaan avoimen, yhdenvertaisen ja saavutettavan vuorovaikutuksen keinoin siten, että jokaisella on oikeus tulla kuulluksi elämäntilanteesta tai taustasta riippumatta.

Osallisuus on vaikuttamista, dialogia, yhteiskehittämistä ja kumppanuutta. Tavoitteena on vahvistaa luottamusta ja demokratian toteutumista sekä osallisuuden kokemusta ja sitä, että näkemyksillä on merkitystä kaupungin toiminnassa. Oulussa osallisuus on poikkihallinnollinen toimintatapa, joka kytkeytyy strategiaan, palvelujen kehittämiseen, kaupunkisuunnitteluun, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä kumppanuuksiin eri toimijoiden kanssa.

Alueellinen osallisuus tarkoittaa asukkaiden mahdollisuutta vaikuttaa oman alueensa kehittämiseen. Se vahvistuu, kun kaupunki tukee yhteisöllisyyttä ja alueiden omia vahvuuksia. Osallisuutta rakennetaan arjen kohtaamisissa ja yhteistyössä, jonka kautta asukkaat voivat osallistua suunnitteluun ja tuoda esiin tarpeitaan, mikä vahvistaa paikallista elinvoimaa ja hyvinvointia.

Strategiset kaupunkitasoiset tavoitteet ja toimenpiteet

1. Kaikki oululaiset kokevat tulevansa kuulluiksi ja voivat vaikuttaa päätöksentekoon.

- Vahvistetaan osallistumisrakenteita (asukasraadit, neuvostot, osallistuva budjetointi) ja lisätään monikielisiä, saavutettavia vaikuttamisen muotoja, järjestetään kuulemisia ja työpajoja, joissa huomioidaan eri väestöryhmät.
- Edistetään demokratiaan osallistumista (esim. äänestäminen).

2. Jokaisella oululaisella on mahdollisuus osallistua oman alueensa ja arkiympäristönsä toimintaan ja kehittämiseen; yksinäisyys ja osattomuus vähenevät.

- Kehitetään alueellisia osallisuus- ja yhteistyörakenteita (alueelliset toimijaverkostot, yhteisötilat, kyläneuvosto) ja tuetaan matalan kynnyksen yhteisöllistä toimintaa, harrastuksia ja kohtaamispaikkoja eri elämäntilanteissa oleville.

3. Kaupungin viestintä ja osallistumiskanavat ovat selkeitä, helposti löydettäviä ja digitaalisesti saavutettavia, ja kumppanuudet vahvistavat oululaisten osallisuutta.

- Kehitetään verkkoviestintää, digitaalisia osallistumiskanavia ja selkokielistä viestintää sekä tuetaan digiosallisuutta heille, joilla on haasteita laitteiden, yhteyksien tai taitojen kanssa.
- Vahvistetaan kumppanuuksia järjestöjen, oppilaitosten, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa osallisuutta edistävässä toimissa.

Turvallisuus -läpileikkaava teema Vastuutahot: Koko kaupunki – turvallisuusjohtamisen tiimi (Turjo), kokonaisvaltainen riskienhallinta (KORI), liikenneturvallisuustyöryhmä, Oulun alueellinen väkivaltaisen extremismien yhteistyöryhmällinen yhteistyöryhmä.

Oulun kaupunki edistää turvallisuutta huolehtimalla siitä, että kaupunkiympäristöt tukevat sujuvaa, ennakoitavaa ja turvallista arkea. Kadut, puistot, lähiöt ja muut julkiset tilat pidetään hyvin hoidettuina, helposti hahmotettavina ja turvallisesti valaistuina. Toimivat reitit ja kulkuyhteydet, esteettömyys sekä turvallisuutta lisäävät rakenteelliset ratkaisut vähentävät tapaturmariskejä.

Turvallisuutta johdetaan tiedolla: ajantasainen tieto turvallisuuteen vaikuttavista ilmiöistä, kyselyistä ja indikaattoreista tukee ennakoivaa päätöksentekoa, toimenpiteiden kohdentamista sekä vaikutusten ja riskien arviointia. Turvallisuuden edistämistä tehdään yhteistyössä hyvinvointialueen sekä paikallisten toimijoiden kanssa. Työ sisältää tapaturmien ja väkivallan ehkäisyä, syrjäytymisen ja päihdehaittojen ennaltaehkäisyä sekä turvallisten asuin- ja elinympäristöjen kehittämistä.

Turvallisuuden edistämisessä tunnistetaan eri väestöryhmien ja alueiden lähtökohdat sekä tarpeet, jotta turvallisuus vahvistuu yhdenvertaisesti. Esimerkiksi nuorten rikoksiin ajautumista ja radikalisoitumista ehkäistään varhaisella moniammatillisella yhteistyöllä (Ankkuri, Nurri). Tavoitteena on, että jokainen oululainen voi elää turvallisesti ja luottaa ympäristöjen ja palvelujen toimivuuteen.

Strategiset kaupunkitasoiset tavoitteet ja toimenpiteet

1. Oulussa kaupunkiympäristöt ja julkiset tilat ovat turvallisia, esteettömiä ja hyvin hoidettuja kaikissa kaupunginosissa.

- Kehitetään ja ylläpidetään julkisia ympäristöjä jotta ne ovat siistejä, hyvin hoidettuja, valaistuja, helposti saavutettavia.
- Toteutetaan säännöllisiä turvallisuuskartoituksia ja -kävelyjä asukkaiden ja luottamushenkilöiden kanssa eri alueilla.
- Parannetaan jalankulun ja pyöräilyn turvallisuutta (valaistus, ylityskohdat, nopeusrajoitukset, liikennekasvatus).
- Huomioidaan turvallisuus- ja esteettömyysnäkökulma järjestelmällisesti ympärivuoden kaavoituksessa ja katusuunnittelussa.

- Varmistetaan turvallisemman ja rohkeamman tilan periaatteiden toteutuminen kaupungin palveluissa, koulutuksessa, työllisyyspalveluissa ja vapaa-ajan ympäristöissä.

2. Oulussa turvallisuutta johdetaan tiedolla, ennakoinnilla ja poikkihallinnollisella yhteistyöllä.

- Määritellään keskeiset turvallisuusindikaattorit ja kootaan ne osaksi hyvinvointikertomusta.
- Hyödynnetään vaikutusten ennakoarviointia ja riskienarviointia päätöksenteossa ja suunnittelussa.
- Varmistetaan yhteinen tilannekuva ja sujuva tiedonvaihto kaupungin, hyvinvointialueen ja keskeisten toimijoiden välillä.

3. Ennaltaehkäisevä turvallisuustyö vahvistaa arjen turvallisuutta ja vähentää turvattomuutta eri elinympäristöissä.

- Edistetään liikenneturvallisuutta, sydän- ja ensiapuvalmiutta sekä tapaturmien ehkäisyä osana arjen ympäristöjä ja toimintaa.
- Tuetaan asukas- ja yhteisötoimintaa eri kaupunginosissa turvallisuuden edistämiseksi (esim. yhteisötilat, kohtaamispaikat, yhteisötapahtumat).

4. Oulussa turvallisuustyö on koordinoitua ja kohdentuu erityisesti haavoittuviin ryhmiin ja alueellisiin eroihin.

- Kootaan yhteen haavoittuvien ryhmien turvallisuutta koskevaa tietoa ja kokemuksia.
- Kohdennetaan turvallisuutta edistäviä toimia alueille, joilla ongelmat kasautuvat (esim. turvattomuuden kokemus, onnettomuudet, yksinäisyys).
- Vahvistetaan toimijoiden välistä yhteistyötä ja työnjakoa haavoittuvien ryhmien tukemisessa.
- Seurataan toimenpiteiden vaikutuksia ja hyödynnetään palautetta toiminnan kehittämisessä.

Hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä vahvistava arki

Hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä vahvistava arki

Hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä vahvistava arki Oulussa muodostuu kokonaisuudesta, jossa hyvä elämä rakentuu arjen tilanteista ja valinnoista, jotka yhdessä vahvistavat ihmisen fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia voimavaroja. Kyse ei ole vain sairauksien ehkäisystä tai toimintakyvyn ylläpitämisestä, vaan arjesta, jossa ihminen kokee pärjäävänsä, jaksavansa ja voivansa vaikuttaa omaan elämäänsä. Toimivan arjen kokonaisuus tekee Pohjoisen loisteen! näkyväksi oululaisten jokapäiväisessä elämässä ja tukee Oulun kaupunkistrategian tavoitetta kaupungista, jossa ihmiset voivat hyvin eri elämänvaiheissa.

Mielen hyvinvointi on olennainen osa arkea kaikissa ikäryhmissä. Se ilmenee kykynä kokea iloa, hallita kuormitusta, selviytyä muutoksista ja säilyttää luottamus tulevaan. Mielen hyvinvointia vahvistavat mahdollisuudet oppia ja kehittyä, liikkua, harrastaa ja osallistua kulttuuriin. Kulttuurihyvinvointi tukee osallisuutta ja merkityksellisyyden kokemusta tarjoamalla elämyksiä, luovaa toimintaa ja yhteisiä kohtaamisia osana arkea. Hyvinvointia vahvistava arki rakentuu myös terveellisistä elintavoista ja päihdeettömyyttä tukevista valinnoista. Ehkäisevä päihdetyö tukee mielen hyvinvointia, turvallisuutta ja toimintakykyä sekä vähentää huolien kasautumista elämän eri vaiheissa. Arkea tukevat lisäksi luotettavan tiedon saatavuus, monilukutaito ja digitaalinen hyvinvointi tilanteessa, jossa digitaaliset palvelut ja tekoäly ovat yhä vahvemmin osa jokapäiväistä elämää.

Liikunta ja liikkuminen ovat keskeinen osa hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä. Oulussa liikkuminen nähdään luontevana osana jokapäiväistä elämää, kuten kävelynä, pyöräilynä, asiointina ja ulkoiluna, eikä vain erillisenä harrastuksena. Arjen liikkuminen ja helposti saavutettavat liikun-

tamahdollisuudet tukevat fyysistä toimintakykyä, mielen hyvinvointia ja osallisuutta kaikissa ikäryhmissä. Turvallinen ja liikkumiseen kannustava ympäristö, istumisen vähentäminen sekä matalan kynnyksen mahdollisuudet vahvistavat jaksamista, ehkäisevät sairauksia ja tukevat aktiivista ja itsenäistä arkea eri elämäntilanteissa.

Oulun kaupungin liikkumishjelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa (9.3.2026 § 48). Ohjelmassa kuvataan laaja kokonaisuus, johon kaikkien toimialojen tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvointia ja terveyttä edistävän liikunnan edistämiseksi liittyvät. Kaikkien toimialojen ja vastualueiden päätöksillä vaikutetaan väestön liikkumiseen. Tavoitteena on arjen aktiivisen elämäntavan tukeminen, istumisen vähentäminen sekä yksilöllisten liikkumistapojen arvostaminen ja edistäminen.

Liikkumishjelmassa hyödynnetään Valtion liikuntaneuvoston liikunta- ja liikkumisvaikutusten arviointia (LIVA), jossa ennakoidaan päätösten ja toimenpiteiden vaikutuksia ihmisten liikkumiseen sekä mahdollisuuksiin harrastaa liikuntaa. Arviointia käytetään erityisesti silloin, kun suunnitellaan toimia, jotka vaikuttavat lihasvoimin liikkumiseen tai fyysisen aktiivisuuden edistämiseen.

Luonto on Oulussa keskeinen hyvinvoinnin lähde. Luontohyvinvointi tukee palautumista, mielen hyvinvointia ja fyysistä toimintakykyä sekä tarjoaa mahdollisuuksia liikkumiseen, rauhoittumiseen ja elämyksiin osana jokapäiväistä elämää. Kaupunkistrategian luontoposiitivinen suunta näkyy arjessa lähiluonnon, viheralueiden ja vesistöjen hyvänä saavutettavuutena sekä luontoon kytkeytyvinä, hyvinvointia tukevinä ympäristöinä.

Ehkäisevä päihdetyö -läpileikkaava teema Vastuutahot: Sivistys- ja kulttuuripalvelut, HR, koulutuspalvelut, Pohde, Oulun seudun ympäristötoimi.

Ehkäisevä päihdetyö on Oulun kaupungin lakisääteinen tehtävä ja olennainen osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Tarkoitus on ehkäistä alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden, huumausaineiden sekä raha- ja digipelaamisen aiheuttamia haittoja suunnitelmallisesti ja kuntalaisten tarpeisiin perustuen.

Ehkäisevä päihdetyö on pitkäjänteistä ja poikkihallinnollista ennaltaehkäisevää työtä, jota tehdään kaikissa ikäryhmissä ja eri elämänvaiheissa. Työ vahvistaa mielen hyvinvointia, osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja arjen turvallisuutta sekä vähentää korjaavien palvelujen tarvetta. Kunnalla on kokonaisvastuu työn järjestämisestä, ja sitä toteutetaan ja kehitetään yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen (Pohde) ja paikallisten toimijoiden, kuten järjestöjen ja seurakunnan kanssa.

Ehkäisevä päihdetyö perustuu näyttöön perustuviin ja vaikuttaviin menetelmiin, kuten varhaisen vuorovaikutuksen tukemiseen, tunne- ja sosiaalisten taitojen vahvistamiseen, puheeksi ottoon, lyhytneuvontaan ja yhteisölähtöisiin toimintamalleihin. Työssä korostuvat osallisuus, yhdenvertaisuus ja oikea-aikainen tuki siten, että palvelut ovat saavutettavia ja toimet kohdistuvat eniten tukea tarvitseville ryhmille.

Strategiset kaupunkitasoiset tavoitteet ja toimenpiteet

1. Tuetaan ehkäisevän päihdetyön rakenteita ja monitoimijaista yhteistyötä Oulussa.

- Perustetaan kaupunkitasoinen ehkäisevän päihdetyön monialainen työryhmä vastaamaan työn koordinoinnista, seurannasta ja raportoinnista osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamista.
- Vahvistetaan hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuurilautakunnan roolia ehkäisevän päihdetyön vastuutahona. Lautakunta ohjaa työn painopisteitä ja seuraa strategisten tavoitteiden toteutumista.
- Hyödynnetään Pohteen ehkäisevän päihdetyön asiantuntijarakenteita ja foorumeita, sekä levitetään hyväksi todettuja toimintamalleja Oulun kaupunkitasoiseen työhön.

2. Vahvistetaan ammattilaisten osaamista ehkäisevässä päihdetyössä.

- Laaditaan kaupungille ehkäisevän päihdetyön koulutussuunnitelma valtuusto-kaudelle yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.
- Hyödynnetään valtakunnallisia ja alueellisia koulutuksia, asiantuntijoita ja kokemustoimijoita ammattilaisten osaamisen vahvistamisessa.
- Vahvistetaan ehkäisevän päihdetyön osaamista osana uusien työntekijöiden perehdytystä ja jatkuvaa henkilöstön kehittämistä.

3. Vähennetään päihteiden, nikotiinituotteiden ja rahapelaamisen haittoja kaikissa ikäryhmissä.

- Edistetään näyttöön perustuvien ehkäisevän päihdetyön menetelmien käyttöä ja juurrutetaan niitä osaksi kaupungin palveluja ja arjen toimintaympäristöjä.
- Kehitetään yhteisölähtöisiä toimintamalleja tapahtumissa, alueilla ja nuorten kokoontumispaikoissa yhdessä elinkeinonharjoittajien, viranomaisten ja järjestöjen kanssa.
- Kohdennetaan ehkäisevän päihdetyön toimia ja viestintää erityisesti niihin ihmisryhmiin, joilla riskit ja kuormitus ovat suurimmat.

4. Hyödynnetään tietoperusteista johtamista ja vaikuttavuuden seurantaa osana ehkäisevää päihdetyötä.

- Kehitetään ehkäisevän päihdetyön tietojohdamista osana kaupungin laajempaa tietojohdamisen kokonaisuutta.
- Hyödynnetään säännöllisesti päihdetilannekartoituksia, kyselyaineistoja ja keskeisiä indikaattoreita työn suunnittelussa ja kohdentamisessa.

5. Viestitään päihteiden, nikotiinituotteiden ja rahapelaamisen haitoista sekä tuen ja avun saamisesta selkeästi ja monikanavaisesti.

- Laaditaan ehkäisevän päihdetyön viestinnän vuosikello, joka kokoaa yhteen teemakuukaudet, kampanjat ja kohdennetun viestinnän eri väestöryhmille.
- Hyödynnetään kaupungin verkkosivuja, sosiaalista mediaa, palvelutarjottimia ja alueellisia tapahtumia ehkäisevän päihdetyön viestinnässä ja käytetään viestinnässä tutkittua tietoa.

Kulttuurihyvinvointi -läpileikkaava teema Vastuutahot: Kulttuuripalvelut, hyvinvoinnin edistämisen palvelut.

Kulttuurihyvinvointi tarkoittaa kulttuurin, taiteen ja luovan toiminnan tavoitteellista hyödyntämistä asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamisessa. Kulttuurilla ja taiteella on tutkitusti myönteisiä vaikutuksia mielen hyvinvointiin, elämän merkityksellisuuden kokemuksiin ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen.

Oulun kulttuuripääkaupunkivuoden perintö näkyy kulttuurihyvinvoinnin vahvistumisena. Perintötyö jatkuu monialaisena yhteistyönä, joka luo pysyviä mahdollisuuksia osallistua, vaikuttaa ja kokea kulttuuria arjessa. Toimintaa kohdennetaan erityisesti niille asukkaille, joilla on muita heikommat mahdollisuudet osallistua kulttuuritoimintaan, kuten lapsiperheille, ikäihmisille, kehitysvammaisille sekä nuorille, joilla on mielenterveyden tai työllistymisen haasteita.

Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen sisältyy osaksi kaupungin hyvinvointityön rakenteita ja toimenpiteitä. Käytännön keinoja on esimerkiksi Kaikukortti, joka mahdollistaa maksuttoman osallistumisen taloudellisesti haastavassa tilanteessa oleville. Nämä vahvistavat yhdenvertaisuutta ja lisäävät kulttuurin saavutettavuutta eri puolilla kaupunkia.

Kulttuurihyvinvointi tukee sekä ennaltaehkäisevää työtä että kaupungin elinvoiman ja kestävä kehityksen tavoitteita. Kulttuuri lisää yhteisöllisyyttä, vahvistaa arjen merkityksellisyyttä ja tukee kaupunkilaisten hyvinvointia kaikissa elämäntilanteissa.

[Oulun kulttuuristrategia 2030](#)

Strategiset kaupunkitasoiset tavoitteet ja toimenpiteet

1. Tuetaan Oulu2026 kulttuuripääkaupunkivuoden perintötyön juurruttamista osaksi pysyvää toimintaa.

- Osana Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuoden perintötyötä tunnistetaan ja juurrutetaan pysyvään toimintaan valitut, vaikuttavat toimintamallit ja hyvät käytännöt yhteistyössä kaupungin eri vastuualueiden kanssa.
- Vahvistetaan kaupunkitasoisen lastenkulttuurin kehittämistä.

2. Vahvistetaan mielen hyvinvointia ja osallisuutta kulttuurin ja taiteen keinoin.

- Ehkäistään yksinäisyyttä ja osattomuutta mahdollistamalla ja kehittämällä matalan kynnyksen kulttuuri- ja taide-elämyksiä.
- Tuetaan ja kehitetään kulttuurin toimintamalleja, joissa asukkaat ovat aktiivisia toimijoita, tekijöitä ja vaikuttajia.

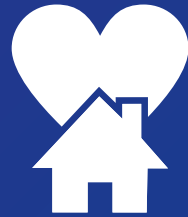
3. Edistetään kulttuurin saavutettavuutta ja tasa-arvoa moninaisuus, alueellisuus ja eri kohderyhmät huomioiden.

- Vahvistetaan kulttuurin saavutettavuutta ja tasa-arvoa mahdollistamalla kulttuuri- ja taidetapahtumia sekä luovien alojen toimintaa eri kaupunginosiin ja eri kohderyhmille.
- Kehitetään avustusmuotoja.

4. Vahvistetaan kulttuurin ja luovien alojen roolia elinvoiman ja pitovoiman rakentajana.

- Vahvistetaan kulttuuri- ja luovien alojen toimintaedellytyksiä kehittämällä tapahtumallisuutta sekä tukemalla luovia toimijoita ja kulttuuritiloja alueen vetovoiman, elinvoiman ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi.

Sujuva arki ja varhainen tuki

Sujuva arki ja varhainen tuki

Sujuva arki ja varhainen tuki -painopiste kuvaa niitä rakenteita, toimintamalleja ja yhteistyön tapoja, joilla kaupunki yhdessä hyvinvointialueen, järjestöjen, oppilaitosten ja muiden kumppaneiden kanssa tukee arjen toimivuutta eri elämäntilanteissa. Tämä painopiste keskittyy arjen sujuvuuden ennakoivaan ja oikea-aikaiseen tukemiseen sekä vastuunkantoon yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Kokonaisuus tukee valmisteilla olevaa Hyvän kasvun visio 2030 -suuntaa, jossa korostuvat turvallinen kasvu, lähellä oleva tuki ja yhteisöjen kannattava rooli. Painopisteessä toteutetaan myös Oulun lukutaitostrategiaa 2026, jossa lukutaito nähdään keskeisenä hyvinvoinnin ja osallisuuden perustana kaikissa elämänvaiheissa. Lisäksi sujuvan arjen ja varhaisen tuen kokonaisuus kytkeytyy Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaan, jossa painottuvat sujuva arki, turvallisuus ja henkinen kriisinkestävyys.

Oulussa sujuva arki tarkoittaa, että jokapäiväisen elämän perusasiat: asuminen, taloudellinen hyvinvointi, opiskelu, työ, vapaa-aika ja palvelujen saavutettavuus toimivat mahdollisimman ennakoivasti ja häiriöitä kestäväällä tavalla. Kuntalaisten palvelutytytyvyyttä seurataan yhtenäisesti kaupunkistrategian mukaisesti. Sujuva arki vahvistaa luottamusta, pärjäävyyttä ja elämänhallintaa myös muutostilanteissa sekä tukee henkistä kriisinkestävyyttä yksilöiden ja yhteisöjen tasolla.

Varhainen tuki on keskeinen ennaltaehkäisevä toimenpide. Oulussa huoliin pyritään tarttumaan ajoissa ja yhdessä ennen ongelmien kasautumista. Varhainen tuki perustuu ennaltaehkäisevään työhön, palveluohjaukseen ja oikea-aikaiseen tukeen, jossa asukas ei jää palvelujen väliin. Kaupungin, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin tiivis yhteistyö tukee arkea eri elämäntilanteissa ja vahvistaa yhteistä vastuuta asukkaiden hyvinvoinnista.

Sujuvaa arkea ja varhaista tukea vahvistetaan Oulussa yhteisövaikuttavuuteen pohjautuvalla toimintatavalla, jossa eri toimijat työskentelevät koordinoitusti yhteisten tavoitteiden eteen hallinto- ja organisaatioryhmien yli. Järjestöillä on työssä keskeinen rooli asukkaiden tavoittamisessa, matalan kynnyksen tuen tarjoamisessa ja arjen havaintojen esiin tuomisessa. Yhteistä tilannekuvaa tukee Näkymä-työkalu, joka kokoaa tietoa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnista ja tekee näkyväksi sekä vahvuuksia että varhaisia huolenaiheita.

Arjen sujuvuutta tukee myös Prikkakeskus, joka toimii hävikkiruoan logistiikkakeskuksena ja organisoii yhdessä lahjoittajien ja ruoka-aputoimijoiden kanssa ruoka-apua Oulussa. Prikkakeskus vahvistaa erityisesti taloudellisesti kuormittuneiden työikäisten arkea, ehkäisee huolien kasautumista ja tukee palveluihin kiinnittymistä osana ennaltaehkäisevää hyvinvoinnin edistämistä.

Lisäksi sujuvaa arkea edistetään elämäntapahtumalähtöisellä kehittämisellä, jossa palveluja rakennetaan ihmisten keskeisten elämäntilanteiden ympärille. Oulu10-asiointipalvelut tarjoavat keskitettyä ohjausta ja neuvontaa yhteen koottuna kokonaisuutena, ja digitaaliset sekä kasvokkaiset palvelut täydentävät toisiaan. Digitaaliset ratkaisut, kuten Oulubot, madaltavat kynnyksiä tiedon saamiseen ja tukevat palvelujen saavutettavuutta sekä yhdenvertaista asiointia.

Hyvinvoiva
oululainen

Eri ikäisten hyvinvoinnin strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Lapset ja nuoret alle 18 v.

Nuoret aikuiset 18–29 v.

Työikäiset 30–65 v.

Ikäihmiset +65 v.

Lapset ja nuoret alle 18-vuotiaat

Seuranta ja arviointi: Hyvinvoinnin edistämisen palvelut yhteistyössä LYK ohjaus- ja koordinaatio-ryhmä, lasten ja perheiden sekä nuorten elämänkaariverkostot.

Oulussa edistetään lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä maakunnallisen Hyvän kasvun Vision 2030 –mukaisesti. Hyvän kasvun visiolla tarkoitetaan yhteistä, pitkän aikavälin (2030) näkemystä Pohjois-Pohjanmaasta maakuntana, jossa lapsilla, nuorilla ja perheillä on turvalliset kasvuolosuhteet, arki kannattelee ja tuki tulee ajoissa. Visio korostaa sitä, että kunnat, hyvinvointialue, järjestöt ja yhteisöt toimivat yli hallinnonalojen yhteisten tavoitteiden, tiedolla johdetun toiminnan ja selkeiden rakenteiden pohjalta. Tavoitteena on, ettei yksikään lapsi, nuori tai perhe jää yksin ja palvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistetään Oulussa yhteisövaikuttavuuteen perustuvalla toimintatavalla, jossa kaupungin, Pohteen ja järjestöjen toimijat sitoutuvat yhteiseen tavoitteeseen ja pitkäjänteiseen yhteistyöhön pärjäävyyden vahvistamiseksi ja ongelmien kasautumisen ehkäisemiseksi. Perhekeskustoimintaa johdetaan ja seurataan säännöllisesti maakunnallisen perhekeskustoiminnan johtoryhmässä sekä alueellisissa ja paikallisissa johtotiimeissä.

Oulu on ensimmäinen Suomen Unicefin lapsiystävällinen alumnikunta ja on sitoutunut Lapsiystävällinen kunta –toimintamalliin (LYK), jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia ja YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen toteutumista kaikilla kaupungin toimialoilla ja päätöksen-

teossa. UNICEF seuraa ja arvioi kehittämistyötä sekä myöntää Lapsiystävällinen kunta –tunnustuksen. Lapsiystävällisyys tarkoittaa kaikkien alle 18-vuotiaisiin lapsiin ja nuoriin liittyvien toimien ja päätösten tarkastelua lapsen oikeuksien neljän yleisperiaatteen näkökulmasta: syrjimättömyys, lapsen edun ensisijaisuus, oikeus elämään ja kehittymiseen sekä lapsen näkemysten kunnioittaminen.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmisteluprosessi (LYK= Lapsiystävällinen kunta)

Lasten ja nuorten ääni sekä tietoon perustuva hyvinvoinnin tilannekuva ohjaavat lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden määrittelyä. Näin varmistetaan, että suunnitelma perustuu sekä lasten ja nuorten kokemuksiin että tutkittuun tietoon heidän hyvinvoinnistaan.

Lasten ja nuorten näkemykset

Arjen turvallisuus

Arjen osallisuus

Hyvinvoiva mieli

LYK-nykytilan
kartoitus +
lasten ja nuorten
hyvinvoinnin
tilannekuva

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopisteet

Yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö

**Hyvinvointia, terveyttä ja
toimintakykyä vahvistava arki**

Sujuva arki ja varhainen tuki

Kullekin painopisteelle on määritelty tavoitteet. Tavoitteisiin sisältyvät 7 Lapsiystävällinen kuntatavoitetta (2 lasten ja nuorten valitsemaa tavoitetta).

Yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Lasten ja nuorten palveluissa ja toiminnoissa on tunnistettu ja otettu väkivalta systemaattisesti puheeksi sekä ohjattu väkivallan eri osapuolet avun ja tuen piiriin.	<ul style="list-style-type: none"> Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä nuorisopalveluiden yhteistyötä vahvistetaan väkivallan tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja puheeksi ottamiseksi yhteistyössä Pohteen kanssa. Päivitetään Oulun kaupungin suunnitelma oppilaiden ja opiskelijoiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä lapset ja nuoret osallistaen sekä jalkautetaan toteutus kouluihin ja oppilaitoksiin. Vahvistetaan toimintamallien käyttöönottoa lasten ja nuorten katuväkivallan torjumiseksi. 	<p>Perusopetus Varhaiskasvatus Nuorisopalvelut Lukiokoulutus Hyvinvoinnin edistämisen palvelut</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>
Jokaisella lapsella on taustasta ja asuinalueesta riippumatta yhdenvertaiset mahdollisuudet turvalliseen arkeen, osallisuuteen sekä omaan kieleensä ja kulttuuriinsa.	<ul style="list-style-type: none"> Kulttuuripalveluissa tuetaan mediakasvatuksen menetelmin eri kulttuureista ja kohderyhmistä tulevien lasten äänen kuulumista ja identiteetin vahvistamista. Vahvistetaan kiusaamisen ehkäisyä tunne- ja (digi)turvataitokasvatuksen kautta lapsen ja nuoren kasvuympäristöissä. Pohjois-Pohjanmaan LYK-kuntien nuorten ja Oulun seudun joukkoliikenteen kanssa kehitetään joukkoliikenteen turvallisuutta ja viihtyvyyttä. Tuetaan lasten kieltä ja kulttuuria ja vahvistetaan heidän lukutaitoaan Kansallisen lukutaitostrategian sekä Oulun kaupungin lukutaitostrategian mukaisesti. Lasten käyttämän ympäristön kylteissä ja ohjeissa suositetaan kuvallista ohjetta tekstin rinnalla. Ilmiölähtöistä tiedolla johtamista kehitetään arjen ympäristöä, yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta edistäväksi mm. Näkymä-tilannekuvatyökalun avulla. 	<p>Varhaiskasvatus Perusopetus Nuorisopalvelut Kulttuuripalvelut</p> <p>Kaupunkiympäristöpalvelut: kadut, puistot ja liikenne sekä rakennusvalvonta</p> <p>Suunnittelu ja kehittämistiimi sekä Pohjois-Pohjanmaan LYK-kuntien koordinaatio ja Oulun nuorisovaltuusto ja yhteistyössä Oulun seudun joukkoliikenne</p>
Lasten ja nuorten osallisuus on vahvistunut, he kokevat kuuluvansa joukkoon ja tullessa kuulluksi.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään Lasten parlamentti -toimintaa. Edistetään yhteistyössä Oulun nuorisovaltuuston kanssa lasten ja nuorten osallisuuden kokemusta. Vahvistetaan lasten ja nuorten osallistumista osallistuvaan budjetointiin ja kaupungin kehittämiseen. Rakennusvalvonnan neuvontaa vahvistetaan, jotta lasten huomioon ottaminen ja kuuleminen toteutuvat paremmin rakennushankkeisiin ryhtyvien tahojen toiminnassa. 	<p>Varhaiskasvatus Perusopetus Lukiokoulutus Nuorisopalvelut Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Suunnittelu- ja kehittämistiimi LYK-koordinaatioryhmä</p> <p>Kaupunkiympäristöpalvelut: Rakennusvalvonta</p> <p>Yhteistyössä: Järjestöt, Pohde, Oulun nuorisovaltuusto</p>
Jokainen lapsi ja nuori tuntee omat oikeutensa ja velvollisuutensa.	<ul style="list-style-type: none"> Lapsia ja nuoria koskevissa päätöksissä huomioidaan lapsen oikeudet. Lapsen oikeuksien toimintakorttien käyttö vakiinnutetaan lasten ja nuorten toimintaympäristöissä. Nuorille tiedotetaan heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan työntekijöinä. * Vahvistetaan lapsen oikeuksiin liittyvää viestintää. 	<p>Kaikki toimialat (1.Toimenpide) Sivistys- ja kulttuuripalvelut BusinessOulu*</p> <p>Yhteistyössä: Järjestöt ja seurakunnat</p>

Hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä vahvistava arki

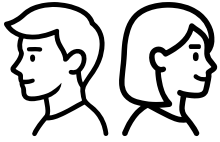
Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi vahvistuu ja he saavat tarvitsevansa tuen varhain ja viiveettä. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on toimivaa ja koordinoitua.	<ul style="list-style-type: none"> Edistetään mielen hyvinvointia lasten ja nuorten kasvatusympäristöissä tunne- ja turvataitokasvatuksen avulla. Alle kouluikäisten lasten mielen hyvinvointia edistetään leikkipedagogiikkaa kehittämällä. Pilotoidaan Mitä sinulle kuuluu -keskusteluja kaiken ikäisille lapsille ja nuorille koulunuorisotyön kautta. Kaupungin, 3. sektorin sekä Pohteen yhteistyötä vahvistetaan lasten ja nuorten mielenterveystyöhön liittyen. Yhteisövaikuttavuuteen perustuva monialainen verkostotyö vakiinnutetaan osaksi lasten, nuorten ja perheiden varhaista ja oikea-aikaisesta tukea. Matalan kynnyksen mielenterveyttä edistävästä toiminnoista tiedottamista vahvistetaan. 	<p>Varhaiskasvatus Perusopetus Nuorisopalvelut Lukiokoulutus</p> <p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelut</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>
Lasten ja nuorten hyvinvointi vahvistuu terveellisten elintapojen, tasapainoisen ruokavalion, riittävän levon, liikkumisen ja muiden hyvinvointia tukevien arjen valintojen myötä.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään yhdessä lasten ja nuorten kanssa Ruokaraati -toimintamallia. Lisätään monipuolisia ja maksuttomia harrastusmahdollisuuksia Oulun alueelle yhteistyössä Harrastamisen aarrearkun ja kolmannen sektorin kanssa. Vahvistetaan liikkumista edistävien toimintojen markkinointia ja viestintää yhdessä lasten ja nuorten kanssa huomioiden erityisryhmät. Vahvistetaan erityistä tukea tarvitsevien harrastusmahdollisuuksia ja edistetään soveltavan liikunnan kehittämistä ja toteuttamista yhteistyössä järjestöjen kanssa. Edistetään lähiluonnossa liikkumista lasten ja nuorten kasvuympäristöissä. Lisätä lasten ja nuorten päivittäistä fyysistä aktiivisuutta sekä vahvistaa kokonaisvaltaista hyvinvointia hyödyntämällä arkiympäristöjä ja lähiluontoa. Tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -määrärahasta opetuksen ja kasvatuksen kentän ehkäisevää päihdetyötä. 	<p>Varhaiskasvatus Perusopetus Nuorisopalvelut Lukiokoulutus Kansalaisopisto-opetus Taiteen perusopetus Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Liikuntapalvelut</p> <p>Yhteistyössä: Järjestöt, urheiluseurat, Pohde, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Itla, Oulun nuorisovaltuusto sekä seurakunnat</p>

Sujuva arki ja varhainen tuki

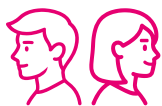
Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Lapsiperheköyhyyttä ja eriarvoisuutta on ehkäisty vahvistamalla tavoitteellista ja pitkäjänteistä yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Lisäksi on edistetty maksuttomia ja saavutettavia harrastus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintoja.	<ul style="list-style-type: none"> Yhteisövaikuttavuuteen perustuva monialainen verkostotyö vakiinnutetaan osaksi lasten, nuorten ja perheiden varhaista ja oikea-aikaisesta tukea. Ehkäistään eriarvoisuutta kehittämällä maksutonta kerhotoimintaa sekä järjestämällä puisto- ja loma-aikojen ruokailuja. Vakiinnutetaan lasten harrastamisen taloudellisen tuen verkoston toiminta. Kehitetään kulttuurin puheeksi ottamisen mallia. Kehitetään Lastenkulttuurikeskus Kotilon ja järjestöjen kumppanuusmalleja. Nuorisopalvelujen toimintaa kehitetään erityisesti vähävaraisten lasten, nuorten ja perheiden näkökulmia huomioiden. 	Kulttuuripalvelut Perusopetus Varhaiskasvatus Kansalaisopisto-opetus Taiteen perusopetus Nuorisopalvelut Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat
Kunnan toiminnan suunnittelussa on huomioitu haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja perheiden näkökulma.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään vanhemmuuden tukea osana peruspalveluita. Lasten kulttuurikeskus Kotilon Kulttuurikaveri-pilottitoiminnan kautta järjestetään monikulttuurisille ryhmille suunnattuja tapahtumia ja toimintoja. Kaupunkiympäristöpalveluissa selvitetään karttapalvelujen kehittämisen yhteydessä sitä, miten lapsille ja nuorille voisi vahvistaa karttapalvelujen saavutettavuutta ja ymmärrettävyyttä. Kaupunkiympäristöpalveluiden toiminnan suunnittelussa huomioidaan haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja perheiden kokemukset. Vahvistetaan yhteistyössä järjestöjen kanssa heikoimmassa asemassa olevien sekä erityisryhmiin kuuluvien lasten ja nuorten osallisuuden kokemuksia tavoittamalla syrjäytymisvaarassa olevia lapsia ja nuoria järjestämällä heille toimintoja lähiympäristössään. 	Varhaiskasvatus Perusopetus Kulttuuripalvelut Nuorisopalvelut Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Kaupunkiympäristöpalvelut: kaavoitus, maa ja mittaus, kadut, puistot ja liikenne, ympäristötoimi Yhteistyössä: Järjestöt, Pohde ja seurakunnat
Kaupunkiympäristöä on suunniteltu, kehitetty ja rakennettu lasten ja nuorten näkemyksiä huomioon ottaen.	<ul style="list-style-type: none"> Edistetään Lapsivaikutusten arviointi -toimintamallin systemaattista käyttöönottoa. Lasten osallisuutta vahvistetaan kaavoituksen hankkeissa sekä katusuunnittelussa. Vahvistetaan perehdyttämistä, viestintää ja jalkauttamista osallisuuden tiekarttoihin. Kaupunkiympäristöpalveluissa kootaan, pilotoidaan ja käytöön otetaan osallisuuden työkalupakki, joka sisältää hyviä käytäntöjä ja työohjeita lasten osallistamiseen. 	Kaikki vastuualueet, kun päätöksenteko liittyy lapsiin (LAVA) Kaupunkiympäristöpalvelut: kaavoitus, maa ja mittaus, kadut, puistot ja liikenne, ympäristötoimi

Nuoret aikuiset 18–29-vuotiaat

Nuorten aikuisten hyvinvoinnin edistäminen Oulussa perustuu vaikuttavuusajatteluun, jossa lähtökohtana ovat nuorten elämässä tapahtuvat myönteiset muutokset. Kaupunki vahvistaa nuorten aikuisten kiinnostumista opintoihin, työelämään ja yhteisöihin sekä tukee mielen hyvinvointia ja arjen pärjävyyttä oikea-aikaisesti ja yhdyspintatyössä. Työtä tehdään poikkihallinnollisesti ja kumppanuudessa hyvinvointialueen, oppilaitosten, järjestöjen ja työnantajien kanssa. Tavoitteena on, että nuoret aikuiset kokevat Oulun paikkana, jossa on mahdollista rakentaa turvallinen, merkityksellinen ja hyvä elämä.

Yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Nuoret aikuiset kokevat osallisuutta, voivat vaikuttaa elinympäristöönsä ja yhteisöllisyyden tunne vahvistuu.	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan nuorten aikuisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa heitä koskevien asioiden ja palveluiden kehittämiseen. Kehitetään nuorille aikuisille (syrjäytymisriskissä olevat) maksuttomia tai edullisia harrastus- ja kulttuurimahdollisuuksia osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi. Hyödynnetään maksuttomia kaupungin tiloja, tapahtumia ja harrastusvuoroja. Lisätään maahanmuuttajataustaisten nuorten aikuisten mahdollisuuksia osallistua erilaisten yhteisöjen toimintaan. Tehdään tiiviimpää yhteistyötä maahanmuuttajajärjestöjen kanssa. Kehitetään ja pilotoidaan matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja ja tilaisuuksia erityisesti nuorille aikuisille. Kehitetään kulttuuripalveluiden ja muiden palveluiden yhteistyötä, jotta nuorten aikuisten kulttuuriaktiivisuus lisääntyy.	Nuorisopalvelut Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Liikuntapalvelut Konsernihallinto Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat
Nuorilla aikuisilla on mahdollisuus turvalliseen ja kohtuuhintaiseen asumiseen.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään opiskelijapainotteisten asuinalueiden turvallisuutta yhteistyössä kaupungin, poliisin, järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa kohtuuhintaisen vuokra- ja opiskelija-asumisen tarjonnan lisäämiseksi. Tuetaan nuorten aikuisten itsenäistymistä tarjoamalla ohjausta asumiseen, talouteen ja arjen taitoihin liittyen.	Nuorisopalvelut, Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Konsernihallinto, Kaupunkiympäristöpalvelut: Maa ja mittaus Yhteistyössä: Pohde, järjestöt, poliisi ja seurakunnat
Nuoret aikuiset kokevat fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ympäristön turvalliseksi.	<ul style="list-style-type: none"> Kootaan säännöllisesti tilannekuvaa nuorten aikuisten turvallisuudesta ja jatketaan yhteistyötapaamisia kaupungin, poliisin, Pohdeen, järjestöjen, oppilaitosten ja muiden viranomaisten kanssa. Selvitetään ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan toimia kaupunkitilan turvallisuuden parantamiseksi (valaistus, kameravalvonta, kohtaava työ) erityisesti nuorten aikuisten käyttämissä ympäristöissä (keskusta, kampusalueet, joukkoliikenne). Kehitetään monialaisesti nuorisorikollisuuden ennaltaehkäisyä ja varhaisen puuttumisen toimintamalleja sekä selkeytetään ilmoittamisen ja tuen reittejä uhrien tukemiseksi ja turvallisuuden palauttamiseksi.	Nuorisopalvelut Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Konsernihallinto Kaupunkiympäristöpalvelut: Kadut, puistot ja liikenne Lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus Yhteistyössä: Pohde, järjestöt, poliisi ja seurakunnat

Hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä vahvistava arki

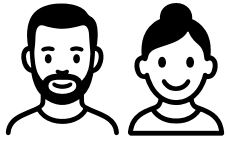
Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Nuorten aikuisten arjenhallinta, jaksaminen ja mielenterveys vahvistuvat, avun piiriin hakeutumisen kynnys madaltuu sekä yksinäisyys ja sosiaalinen eristäytyminen vähenevät.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään matalan kynnyksen mielenterveys- ja kriisitukea verkostoyhteistyössä, jotta nuoret aikuiset saavat walk in -tukea ja tarvittaessa ohjautuvat jatkopalveluihin. Vahvistetaan mielen hyvinvointia tukevaa yhteistyötä järjestöjen kanssa. Tarjotaan vertaistukiryhmiä ja yhteisöllisiä toimintamalleja (esim. liikunta-, luonto- ja kulttuuriryhmät, vertaisohjaajat). Toteutetaan kulttuurisensitiivistä mielenterveystyötä (tulkkaus, monikielinen tieto palveluista, traumataustojen huomioiminen, luottamusta rakentava yhteistyö yhteisöjen kanssa). Tuetaan lukutaitoa toteuttamalla Oulun kaupungin lukutaitostrategiaa osana arjenhallintaa ja osallisuuden vahvistamista. 	<p>Nuorisopalvelut Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Liikuntapalvelut Lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt, seurakunnat ja oppilaitokset</p>
Nuorten ongelmallinen päihteidenkäyttö ja rahapelaaminen vähenee.	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan nuorille aikuisille matalan kynnyksen neuvontaa, varhaista tukea ja palveluohjausta päihteisiin ja rahapelaamiseen liittyvien riskien tunnistamiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Kehitetään nuorten aikuisten päihde- ja mielenterveyspalvelujen yhteistyötä ja selkeytetään palveluketjua yhdessä hyvinvointialueen kanssa, jotta tuki on oikea-aikaista ja jatkohoitoon ohjautuminen sujuvaa. Lisätään päihdeettömiä liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia, jotka tukevat arkea ja tarjoavat vaihtoehtoja riskikäyttäytymiselle. Lisätään nuorille ajantasaista ja tutkittua tietoa päihteiden ja rahapelaamisen haitoista sekä siitä, mistä apua saa. 	<p>Nuorisopalvelut Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Liikuntapalvelut Lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt, seurakunnat ja oppilaitokset</p>
Terveelliset elintavat vahvistavat fyysistä toimintakykyä, ja ravitsemus, uni sekä palautuminen tukevat työ- ja opiskelukykyä.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään lähiliikuntapaikkojen saavutettavuutta ja arjen liikkumisympäristöjä, jotta ne kannustaisivat nuoria aikuisia säännölliseen liikkumiseen työ- ja opiskelu-arjessa. Tuetaan nuorten aikuisten ravitsemusta ja säännöllistä ruokailua osana arjenhallinnan ja palveluohjausta sekä tarjotaan käytännönläheistä tukea terveellisiin valintoihin. Lisätään ohjausta ja ajantasaista tietoa unen ja palautumisen merkityksestä osana nuorten palveluja ja työ- ja opiskelukyvyn tukemista. Hyödynnetään luontoa elintapojen ja hyvinvoinnin vahvistamisessa järjestämällä luontoliikuntaa, retkiä ja tapahtumia sekä tukemalla myönteistä luonto- ja ympäristösuhdetta. Kohdennetaan elintapa- ja harrastusryhmiä maahanmuuttaneille nuorille aikuisille ja varmistetaan monikielinen tieto terveellisistä elintavoista ja palveluista. 	<p>Liikuntapalvelut Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Kaupunkiympäristöpalvelut Nuorisopalvelut Oulu-opisto</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt, seurakunnat ja oppilaitokset</p>

Sujuva arki ja varhainen tuki

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
<p>Nuorten aikuisten opinto-, työelämä- ja talousvalmiudet vahvistuvat sekä heidän tulevaisuususkonsa lisääntyy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan oppilaitosympäristöissä tehtävää nuorten aikuisten tukea (nuorisotyö, matalan kynnyksen ohjaus) opintojen sujuvuuden ja arjenhallinnan tueksi. Kehitetään työpajatoiminnan ja oppilaitosten yhteistyötä, jotta nuorille avautuu joustavia polkuja osaamisen vahvistamiseen ja jatkokouluihin. Lisätään oppilaitosten ja työnantajien yhteistyötä ja tarjotaan työelämään tutustumisen mahdollisuuksia (harjoittelu, työelämäjaksot, oppisopimus, työkokeilu ja muut työkokemuspolut) yhteistyössä työnantajien kanssa. Tuetaan työnhakutaitoja ja siirtymiä opinnoista työelämään ohjauksella ja neuvonnalla sekä tarvittaessa ohjaamalla tarkoituksenmukaiseen tukeen yksilöllisesti. Järjestetään taloustaitoihin liittyvää neuvontaa ja ohjausta (budjetointi, arjen kustannukset, rahankäyttö) ja tarvittaessa ohjausta velka- ja maksuvaikeuksien ennaltaehkäisyyn. <i>Tarjotaan työkyvyn tukea nuorille aikuisille osana työllisyyspalveluja. *</i> <i>Huonon työmarkkinatilanteen kaudella autetaan nuoria ylläpitämään toivoa työllistymiselle sekä varmistetaan työmarkkinakelpoisuus, työmarkkinoiden avauduttua tuetaan nuoret töihin. *</i> 	<p>Nuorisopalvelut Hyvinvoinnin edistämisen palvelut <i>Business Oulu*</i> Konsernihallinto Lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt, seurakunnat ja oppilaitokset</p>
<p>Nuorten aikuisten tuen tarpeet tunnistetaan varhain, ja palvelut muodostavat helposti saavutettavan, sujuvasti yhteensovitettun kokonaisuuden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Selkeytetään ja yhteensovitetaan palvelupolut ja vastuut (kuka tekee mitä ja missä vaiheessa), jotta tuki on sujuvaa ja siirtymäkatkot vähenevät. Kehitetään matalan kynnyksen yhteydenottokeinoja ja ensikontaktin ohjausta (kasvokkaisesti ja digitaalisesti), jotta palveluun pääsy ja asiointi helpottuvat. Vahvistetaan kohdennettua varhaista tukea haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille (esim. nuoret miehet, jotka ovat syrjäytymisriskissä). Tehdään tiivistä yhteistyötä järjestöjen ja seurakuntien kanssa ja varmistetaan, että nuori löytää niiden tarjoaman tuen helposti osana palvelukokonaisuutta. 	<p>Nuorisopalvelut Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Konsernihallinto, Lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt, seurakunnat ja oppilaitokset</p>

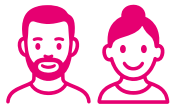

Työikäiset 30–65-vuotiaat

Oululaisten työikäisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään poikkihallinnollisesti ja tiiviissä yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Tavoitteena on, että oululaiset työikäiset kokevat Oulun kaupunkina, jossa arki on tasapainossa, työ tukee hyvinvointia ja tarjoaa mahdollisuuksia osallisuuteen, toimeentuloon ja merkitykselliseen elämään.

Yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Työikäiset kokevat tulevansa kuulluksi, heillä on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa sekä he kuuluvat eri yhteisöihin.	<ul style="list-style-type: none"> Suunnitellaan osallistavia asukastilaisuuksia, jotta harvoin kuulluksi tulevien ja erityisryhmien työikäisten osallistumismahdollisuudet päätöksentekoon ja palvelujen kehittämiseen paranevat. Vahvistetaan yhteisöllistä toimintaa asuinalueilla yhteistyössä järjestöjen ja asukasyhteisöjen kanssa. Tuetaan sukupolvien välistä toimintaa sekä kohtaamisia sekä perheiden yhteisöllisiä rakenteita perheitä koskevissa palveluissa. Huomioidaan vapaaehtoistoiminnan merkitys työikäisten osallisuuden, hyvinvoinnin, arjenhallinnan ja yhteisöllisyyden vahvistajana. Seurataan työikäisten hyvinvointia vähintään neljän vuoden välein kyselyillä ja muilla tiedonkeruilla (Minun arkeni ja elämäni -kysely). 	<p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Kaupunkiympäristöpalvelut Konsernipalvelut Kulttuuripalvelut</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>
Oululaiset työikäiset kokevat tulevansa kohdatuksi yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti sekä palvelut ovat heille saavutettavia. Erityistä huomiota kiinnitetään heikommassa asemassa ja syrjäytymisvaarassa oleviin työikäisiin.	<ul style="list-style-type: none"> Parannetaan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämistä vanhemmuuden ja huoltajuuden näkökulmasta siten, että vanhemmat ja huoltajat kohdataan palveluissa tasavertaisesti. Huomioidaan esteettömyys ja saavutettavuus systemaattisesti työikäisille suunnatuissa palveluissa ja niiden suunnittelussa. 	<p>Konsernipalvelut Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Kulttuuripalvelut</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>
Työikäiset kokevat fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ympäristönsä turvalliseksi.	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan työikäisille kohdennettua rasismien, syrjinnän ja häirinnän vastaista työtä toteuttamalla kampanjoita sekä kehittämällä puuttumisen keinoja. Parannetaan kaupunkiympäristön turvallisuutta jatkuvasti, ja erityistä huomiota kiinnitetään työikäisten rikollisuuden ehkäisyyn yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. 	<p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Kaupunkiympäristöpalvelut: kadut, puistot ja liikenne Konsernipalvelut Sivistys- ja kulttuuripalvelut</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>

Hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä vahvistava arki

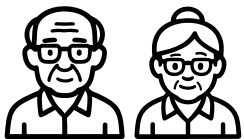
Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Työikäisten fyysinen hyvinvointi ja terveelliset elintavat paranevat.	<ul style="list-style-type: none"> Lisätään edullisia ja maksuttomia liikuntamahdollisuuksia työttömille ja heikommassa asemassa oleville työikäisille. Kehitetään arki- ja työmatkaliikuntaa tukevia ratkaisuja (reitit, pyöräpysäköinti, esteettömät kulkuyhteydet). Kohdennetaan edelleen sekä jatketaan kehittämistä liikuntaneuvonnan osalta tarjoten maksuttomia liikuntaryhmiä työttömille, osatyökykyisille ja vähän liikkuville työikäisille. Parannetaan lähiluontokohteiden saavutettavuutta ja hyödynnetään luontoliikuntaa hyvinvoinnin tukena sekä tiedotetaan Lähekkö nää luontoon -toiminnasta. Viestitään selkeästi työikäisille suunnatuista hyvinvointipalveluista ja liikuntamahdollisuuksista sekä maksuttomista kaupungin tiloista. 	<p>Liikuntapalvelut Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Kaupunkiympäristöpalvelut</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>
Työikäisten ongelmallinen päihteidenkäyttö ja rahapelaaminen vähenee.	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan matalan kynnyksen neuvontaa, varhaista tukea ja ohjausta hoitoon rahapeli- ja päihderiippuvuuksien ennaltaehkäisyssä. Lisätään viestintää päihdehaitoista ja tuen mahdollisuuksista selkeästi ja saavutettavasti. Kehitetään yhteistyötä hyvinvointialueen, työnantajien ja järjestöjen kanssa ehkäisevän päihdetyön vahvistamisen teemoissa. 	<p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelut</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>
Työikäisten mielenterveys, psyykinen hyvinvointi ja arjenhallinta vahvistuvat.	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan työikäisille suunnattuja matalan kynnyksen mielenterveys- ja hyvinvointipalveluja yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Edistetään perheystävällisyyttä ja vanhemmuuden tukea yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tuetaan työikäisten voimavaroja ja mielenterveystaitoja ryhmätoiminnan, liikunnan, luontohyvinvoinnin (Lähekkö nää luontoon -toiminta) ja kulttuuripalvelujen avulla. Viestitään selkeästi ja monikanavaisesti mielenhyvinvointia vahvistavasta toiminnasta työikäisille sekä vähennetään ennakkoaluoloja. 	<p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Sivistys- ja kulttuuripalvelut: alueellinen toiminta</p> <p>Liikuntapalvelut Kulttuuripalvelut Kaupunkiympäristöpalvelut</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>
Työikäisten yksinäisyys ja osattomuus vähenevät. Työikäisille on mielekästä harrastus- ja kulttuuritoimintaa.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään työikäisten osalta yksinäisyyden tunnistamisen ja ehkäisyn toimintamalleja kaupungin eri toiminnoissa. Viestitään työikäisille Kaikukortista, ja mahdollistetaan sen hyödyntäminen tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleville. Lisätään työikäisille kohdennettuja alueellisia yhteisöllisiä harrastus- ja vapaa-ajan toimintamahdollisuuksia, jotka lievittävät yksinäisyyttä. Hyödynnetään digitaalisia ratkaisuja yhteydenpidon ja vertaistuen tukena. 	<p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>

Sujuva arki ja varhainen tuki

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Ehkäistään oululaisten työikäisten taloudelliseen tilanteeseen ja asumiseen liittyvää kuormitusta. Vähennetään ylivelkaantumista, asunnottomuutta ja ylisukupolvista huono-osaisuutta.	<ul style="list-style-type: none"> Tehostetaan asunnottomuuden ennaltaehkäisyä ja varhaista puuttumista tunnistamisen ja asumisneuvonnan avulla. Kohdennetaan ja vahvistetaan talous- ja velkaneuvontaa sitä tarvitseville. Ehkäistään työikäisten taloudellisia vaikeuksia varhaisen tunnistamisen mallien avulla. Kehitetään joukkoliikenteen saavutettavuutta ja kestävästä liikkumista. 	Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Konsernihallinto (Oulu10) Kaupunkiympäristöpalvelut: Maa ja mittaus Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat
Edistetään työikäisten mahdollisuuksia työllistyä ja työelämävalmiuksia sekä vahvistetaan elinikäistä oppimista.	<ul style="list-style-type: none"> Tuetaan työnhakijoita työkykyään vastaavaan työhön ja ohjataan työkykyä tukeviin palveluihin (muun muassa terveystarkastukset). * Osaaminen: Tunnistetaan työmarkkinoille tarvittava osaaminen ja tuetaan työnhakijoita hakeutumaan tutkintojen suorittamiseen tai täydentämään osaamistaan avoimille työmarkkinoille. * Asiakas oikeassa palvelussa: asiakas ohjataan tarpeensa mukaiseen palveluun ja ohjataan toimimaan eri palveluissa. * Tavoitteena, että yksilö työllistyy osaamistaan vastaaviin tehtäviin työmarkkinoille sekä lisätään työnantajien valmiuksia työllistää henkilöitä, joilla on työkyvyn tuen tarpeita. * Tarjotaan laajasti elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia työikäisille esimerkiksi kansalaisopiston tarjonnan ja järjestöyhteistyön kautta. Tuetaan työikäisten lukutaitoa toteuttamalla Oulun kaupungin lukutaitostrategiaa. 	BusinessOulu* Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Kulttuuripalvelut Oulu-opisto Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat
Vahvistetaan työikäisten digitaalisia taitoja ja tietoturvaosaamista.	<ul style="list-style-type: none"> Järjestetään eri kohderyhmille suunnattuja digitaitokoulutuksia, jotka tukevat työelämätaitoja. Vahvistetaan ja hyödynnetään digitukiverkoston toimintaa. Tarjotaan henkilökohtaista matalan kynnyksen digitukea kirjastoissa ja palvelupisteissä. Työikäisten digitaitoja vahvistetaan myös järjestöjen tarjoaman matalan kynnyksen digituen ja vertaistoiminnan kautta. Kehitetään saavutettavia ja käyttäjälähtöisiä sähköisiä palveluja. Vahvistetaan työikäisten kyberturvallisuuden ja tietosuojaosaamista viestintää ja koulutusta hyödyntäen. 	Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Kulttuuripalvelut Konsernipalvelut Oulu-opisto Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat

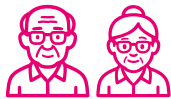

Ikäihmiset +65-vuotiaat

Ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä ja koskee 65 vuotta täyttäneitä ja sitä vanhempia kuntalaisia.

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman osion seurannasta ja arvioinnista vastaavat Ikäihmisten hyvinvoinnin edistämisen työryhmä (perustetaan) ja Ikäihmisten elämänkaariverkosto.

Yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Ikäihmiset voivat elää turvallisesti ja esteettömästi omassa elinympäristössään.	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan ikäihmisten kotona asumisen edellytyksiä kehittämällä arkea tukevia, ennaltaehkäiseviä toimintoja ja palveluja. Tuetaan ikäihmisten oman asumisen ennakointia lisäämällä kohdennettua neuvontaa ja tietoa ikäystävällisistä asumisratkaisuksista sekä -alueista. Ehkäistään kaatumisia kampanjoimalla apuvälineiden turvallisesta ja oikea-aikaisesta käytöstä. Edistetään kaupunkitasoisen, ennaltaehkäisevän ja poikkihallinnollisen kaatumisten ehkäisyn toimintamallin kehittämistä ja systemaattista käyttöönottoa. Turvataan ikäihmisille liikkumisen mahdollisuudet myös talven liukkaina aikoina hyödyntäen esimerkiksi Ouluhallia sekä eri asuinalueiden sisäliikuntatiloja. Kehitetään ikäystävällisiä asuinalueita, jotka ottavat erityisryhmät huomioon: esteettömät kulkureitit, lähimmäiskorttelit, levähdyspaikat, riittävä valaistus, saavutettavat lähiliikuntapaikat. Pilotoidaan ja kehitetään bussikummitoimintaa ikäihmisille ja erityisryhmille joukkoliikenteen saavutettavuuden parantamiseksi. Kehitetään ikäihmisille sekä liikuntarajoitteisille soveltuvia ulkoilureittejä, joissa on huomioitu riittävät levähdyspaikat, opasteet, penkit ja turvallinen kulku.	Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Liikuntapalvelut Kaupunkiympäristöpalvelut: Maa ja mittaus Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat
Kaupunki kehittyy ikäystävällisesti muuttuva väestörakenne huomioiden.	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan poikkihallinnollista yhteistyötä ikäihmisten hyvinvoinnin edistämässä (kaavoitus, asuminen, liikenne, kulttuuri, liikunta, HYTE). Oulun kaupunki tekee aktiivisesti ikäihmisten hyvinvoinnin edistämistyötä yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen, järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Hyödynnetään vanhusneuvoston osaamista ja tietoa ikäihmisiä koskevassa päätöksenteossa ja kehittämisessä. Vahvistetaan ulkomaalaistaustaisten ikäihmisten osallisuutta ja yhteisöihin kiinnittymistä osana Villa Victorin toimintaa.	Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Konsernihallinto Kaupunkiympäristöpalvelut: (kaikki paitsi Oulun vesi) Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat

Hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä vahvistava arki

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Ikäihmisten aktiivinen elämäntapa ja terveelliset elintavat vahvistuvat.	<ul style="list-style-type: none"> Järjestetään matalan kynnyksen monipuolista tietoon ja näyttöön perustuvaa, ikääntyvien tarpeisiin soveltuvaa liikunta- ja elintapaneuvontaa esimerkiksi FINGER-mallin mukaisesti. Järjestetään alueellisia tapahtumia ja infotilaisuuksia ikäihmisten turvalliseen liikkumiseen sekä ravitsemustietouteen liittyen esimerkiksi kursseja yhteisötiloilla ja kylätaloilla. Toteutetaan liikuntakaveritoimintaa sekä edistetään ikäihmisten arkiliikkumista vapaaehtoisten avulla yhteistyössä järjestöjen kanssa. Korostetaan päihteidenkäytön vähentämisen merkitystä kaatumisten ehkäisyssä esimerkiksi viestinnässä. 	<p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Liikuntapalvelut Oulu-opisto</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>
Ikäihmisten mielen hyvinvointi vahvistuu ja yksinäisyys vähenee.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään löytävää vanhustyötä yhteistyössä järjestöjen kanssa tavoittamaan palvelujen ulkopuolella olevia ikäihmisiä. Tuetaan ikäihmisten mielen hyvinvointia tarjoamalla vertaistoimintaa ja sosiaalista kanssakäymistä edistäviä ryhmiä, esimerkkinä Virkeästi arjessa -ryhmät. Varmistetaan, että ulkomaalaistaustaisille ikäihmisille on tarjolla kohtaamisia edistävää toimintaa ja palveluita. Haetaan hankkeita, jotka vähentävät ikäihmisten yksinäisyyttä ja tuetaan muiden hanketoimintaa ikäihmisten yksinäisyyden vähentämiseksi. Tarjotaan ohjattua luontotoimintaa ikäihmisille esimerkiksi Lähekkö nää luontoon -toiminnan kautta, sekä toteuttamalla luontokaveritoimintaa ja tekemällä tiivistä yhteistyötä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. 	<p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Oulu-opisto Kaupunkiympäristöpalvelut: Kaavoitus ja ympäristötoimi</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>
Ikäihmisten kokonaisvaltaista hyvinvointia vahvistetaan kulttuurin ja taiteen keinoin.	<ul style="list-style-type: none"> Tarjotaan ikäihmisille suunnattua kulttuurikaveritoimintaa. Lisätään tietoutta ja tiedotusta Kaikukortista ja sen saatavuudesta pienituloisille ikäihmisille. Tarjotaan ikäihmisille monipuolista kulttuuriharrastamista alueellisesti eri puolilla Oulua, Oulu-opiston kursseilla, sekä esimerkiksi yhteistyössä yhteisötilojen ja kyläyhdistysten kanssa. 	<p>Kulttuuripalvelut Oulu-opisto</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>

Sujuva arki ja varhainen tuki

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
<p>Ikäihmisten osallisuutta vahvistetaan tarjoamalla monipuolisia mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Järjestetään säännöllisiä eläkkeelle jäävien infotilaisuuksia palveluista, sekä osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista (järjestö- ja yhdistystoiminta, vapaaehtoistoiminta, vanhusneuvosto). Vahvistetaan sukupolvien välistä kohtaamista tapahtumien ja kampanjoiden keinoin. Laajennetaan Seniorikorttia mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi myös kulttuuripalveluihin. Kuullaan ikäihmisiä heitä koskevassa päätöksenteossa, sekä palvelujen ja asuinympäristöjen kehittämisessä. Seurataan ikäihmisten hyvinvointia vähintään neljän vuoden välein kyselyillä ja muilla tiedonkeruilla. Kehitetään ikäihmisille soveltuvia ohjaus- ja neuvontapalveluita yhteistyössä vastuualueiden ja Pohteen kanssa. 	<p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Liikuntapalvelut Kulttuuripalvelut Konsernihallinto</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>
<p>Vahvistetaan ikäihmisten elinikäisen oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuksia osana aktiivista arkea sekä tuetaan ikäihmisten digiosallisuutta ja -valmiuksia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Edistetään ikäihmisten digitaitoja järjestämällä digitaitoihin ja digitaalisiin palveluihin liittyviä infoja sekä opastusta eri alueilla yhteistyössä järjestöjen, yhdistysten ja hyvinvointialueen kanssa. Palveluiden digitalisoituessa lisäämme ikäihmisten tietoutta digiturvasta, digihuijauksista sekä medialukutaidosta. Hyödynnämme lukutaitotyössä Oulun lukutaitostrategiaa (2026). Tunnistetaan digipalveluista putoavat ikäihmiset ja ohjataan henkilökohtaisen tuen pariin. Huomioidaan ikäystävällisyys ja saavutettavuus digitaalisten palvelujen suunnittelussa. Tarjotaan laajasti elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia ikäihmisille esimerkiksi kansalaisopiston tarjonnan kautta ja yhteistyössä järjestöjen kanssa. 	<p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelut Konsernihallinto Kulttuuripalvelut Oulu-opisto</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>
<p>Ikäihmisille ja erityisryhmille turvataan riittävät lähipalvelut sekä ohjaus- ja neuvontapalvelut.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Tarjotaan ikäihmisille ja erityisryhmille läsnäpalveluna neuvonta- ja ohjauspalveluita, kuten asumis- ja arjen neuvontaa. Vahvistetaan kunnan roolia ikäihmisten varhaisessa tuessa ja lisätään palvelutason työntekijöiden osaamista huolen tunnistamiseen, puheeksiottoon ja avun piiriin ohjaamiseen (yksinäisyys, muistihäasteet, jaksaminen, syrjäytyminen). 	<p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelut- Kaupunkiympäristöpalvelut: Maa ja mittaus. Konsernihallinto</p> <p>Yhteistyössä: Pohde, järjestöt ja seurakunnat</p>

Oulun kaupungin

Hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

OULU